****************************MIXED ADC 200
S175 P7 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

DRAUGAS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 06/01/00

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
June 2,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS – FRIDAY, BIRŽELIO – JUNE 2, 2000

Nr.108
Kaina 50 c.

Istorinio teisingumo komisija turi drąsiai sakyti tiesą

Vilnius, birželio 1 d. (BNS) — Lietuvos premjeras Andrius Kubilius, kalbėdamas Seime per Tarptautinės komisijos nacių ir sovietų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti IV posėdžio pradžią, pareiškė, kad istorinio teisingumo komisija turi atsakyti, kodėl gėdinguose holokausto puslapiuose įrašyti ir naciams padėjusių lietuvių vardai.

„Daugumos žydų žūtis — tai klausimas, kuris šiais laikais įsakmiai beldžiasi į mūsų sąžinę", sakė A. Kubilius. Anot premjero, „mes turime aiškiai atsakyti sau ir savo vaikams, kodėl ir lietuviai dalyvavo" per nacių okupaciją žudant Lietuvos žydus. „Turime žinoti skaudžią, nuogą tiesą. Tauta turi žinoti ne tik savo didvyrius, bet ir savo niekšus. Didvyriai turi būti šlovinami, nusikaltėliai — teisiami", sakė A. Kubilius.

Anot jo, „tai vienintelis kelias būti su savo sąžine ir su tarptautine demokratine bendruomene".

Jis pabrėžė, kad „šiais laikais, kai ekstremizmas ir vėl čia vienur, čia kitur Rytų Europoje, o kartais ir Lietuvoje, bando pritraukti rinkėjų dėmesį, yra ypač svarbu mokytis iš praeities".

A. Kubilius pareiškė viltį, kad komisijos objektyvus tyrimas „prisidės prie visuomenės moralinio ir pilietinio tyrimo", bei pažadėjo, kad vyriausybė pagal išgales „remia ir rems" komisijos veiklą.

Komisijos pirmininkas Emanuelis Zingeris savo kalboje sakė negalįs nepaminėti „bjauriausio reiškinio, kad rasistines pažiūras reiškiantiems asmenims daroma reklama spaudoje, jų įtraukimas į visuomenės gyvenimą tampa norma". Anot jo, „gėdingiausia, kad atsiranda net universitetų, kurie padeda įteisinti Lietuvos politinio gyvenimo arenoje tautinę neapykantą, rasizmą ir nepakantumą skleidžiančias organizuotas jėgas".

„Reikia paminėti Šiaulių universitetą, kurio Baltojoje salėje vyko Lietuvos nacionalsocialistinės partijos steigiamasis susirinkimas, taip pat Vilniaus universiteto rektoriaus straipsnį spaudoje, remiantį Kauno meru tapusį asmenį, pasižymėjusį rasistiniais antisemitiniais pareiškimais", sakė E. Zingeris.

Atsiskaitydamas už komisijos nuveiktus darbus, E. Zingeris gerai įvertino sudarytas sutartis su Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centru, Mokslų akademija, Krašto apsaugos bei Švietimo ir mokslo ministerijomis, aukštųjų mokyklų rektoriais. E. Zingeris pabrėžė, kad pradėta įgyvendinti išsami holokausto švietimo Lietuvoje programa.

Nuotr.: Atsisveikinimas su viena iškiliausių ir tauriausių Lietuvos asmenybių — Jo Eminencija kardinolu Vincentu Sladkevičiumi Kauno arkikatedroje bazilikoje. Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

Lietuva atsisveikino su kardinolu Vincentu Sladkevičiumi

Kaunas, birželio 1 d. (Elta) — Kauno arkikatedros bazilikos varpas išlydėjo amžinybėn Jo Eminenciją kardinolą Vincentą Sladkevičių, o Švenčiausiojo Sakramento koplyčios kripta ketvirtadienį priglaudė karstą su jo palaikais.

Išlydėti amžinybėn vieną tauriausių Lietuvos asmenybių kardinolą Vincentą Sladkevičių ketvirtadienį į Kauną atvyko popiežiaus Jono Pauliaus II legatas, Lenkijos primas, Varšuvos arkivyskupas, kardinolas Jozef Glemp, kiti aukšti Lietuvos ir užsienio dvasininkai, Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis su žmona, premjeras Andrius Kubilius su žmona, Seimo ir vyriausybės nariai, daug kitų garbingų asmenų, apie 5,000 kauniečių ir miesto svečių.

Iškilmingas šv. Mišias Kauno arkikatedroje bazilikoje kartu su Lietuvos Katalikų Bažnyčios hierarchais aukojo apaštalinis nuncijus Baltijos valstybėms, arkivyskupas Erwin Josef Ender, Aukštutinės Bosnijos arkivyskupas kardinolas Vinco Puljic, Poznanės (Lenkija) arkivyskupas Juliusz Paetz, Rusijos europinės dalies apaštalinis administratorius lotynų apeigų katalikams, arkivyskupas Tadeusz Kondrusievisz, Elko (Lenkija) vyskupas Vojciech Ziemba, vyskupas užsienio lietuviams Paulius Baltakis, taip pat aukšti katalikų dvasininkai iš Baltarusijos, Latvijos, Kazachstano.

Šv. Mišių aukai vadovavo kardinolas Jozef Glemp.

Prisimindamas savo susitikimus su kardinolu Kaune, Romoje, taip pat Lenkijoje, kardinolas J. Glemp sakė, kad Jo Eminencija visuomet imponuodavo savo tylumu, nuolankumu, gerumu, tarnystėje Bažnyčiai jis matė tarnavimą visai lietuvių tautai.

Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius atsisveikinimo kalboje pasakė, kad, gyvendamas nesantaikos metais, Jo Eminencija kardinolas Sladkevičius visus kvietė į santaiką.

Po iškilmingų mišių karstą su kardinolo Vincento Sladkevičiaus palaikais jauni dvasininkai, kunigų seminarijos auklėtiniai ant rankų išnešė iš katedros. Giedant Petro Bingelio vadovaujamam Kauno valstybiniam chorui, pritariant katedros varpo dūžiams, karstas, lydimas vyskupų kolonos, kitų laidotuvių dalyvių, buvo nešamas aplink katedrą. Procesijai vėl priartėjus prie didžiųjų Kauno arkikatedros durų, atsisveikinimo žodžius prie Jo Eminencijos karsto tarė Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, Kauno vicemeras Gediminas Jankus, monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas.

Šonine katedros nava karstas buvo nuneštas į Švenčiausiojo Sakramento koplyčią ir įleistas į jo grindyse įrengtą kriptą.

Streikuojantiems mokytojams pradėti mokėti atlyginimai

Vilnius, birželio 1 d. (BNS) — Trečiadienį streikuojantiems Rokiškio rajono mokytojams baigti mokėti atlyginimai už kovą ir pradėti mokėti balandžio avansai, tačiau pedagogų streikas plečiasi.

Devynios Rokiškio rajono mokyklos neterminuotą streiką pradėjo gegužės 23 dieną, o dabar jau streikuoja 14 mokyklų. Be to, ketvirtadienį į streiką įsitraukė 4 Rokiškio ir Obelių vaikų darželiai.

Rokiškio rajone pamokos nevyksta maždaug 4,000 vaikų.

Pasak Rokiškio rajono finansų tarnybos vadovės Redos Dudienės, dabar 27-nioms švietimo įstaigoms jau išmokėta apie 200,000 litų balandžio mėnesio avansų. „Šiuos avansus mes galėjome išmokėti dėka mūsų vienos įmonės, kuri avansu sumokėjo mokesčius į rajono biudžetą, tačiau bijome, kad tai gali atsiliepti kitas mėnesiais", sakė R. Dudienė.

Rokiškio rajono savivaldybei trūkstamų pinigų gauti padėjo akcinės bendrovės (AB) „Rokiškio sūris" generalinis direktorius Antanas Trumpa, avansu pervesdamas 1 mln. litų fizinių asmenų pajamų mokesčio.

Per mėnesį „Rokiškio sūris" į rajono biudžetą sumoka po pusę milijono litų.

Anot R. Dudienės, penktadienį tikimasi sumokėti visoms 54 švietimo įstaigoms balandžio mėnesio avansus, nes į biudžetą grįžta sumokėtų kovo mėnesio atlyginimų fizinių asmenų pajamų mokestis, kuris rajone sudaro 350,000 litų.

Streikuojantys mokytojai boikotavo biologijos, istorijos ir gimtosios kalbos egzaminus, juos rengė negalintys streikuoti švietimo institucijų vadovai bei savivaldybės švietimo skyriaus darbuotojai. Savivaldybei šiek tiek sumažinus skolas pedagogams, mokytojai sutiko dalyvauti trijuose brandos egzaminuose.

Valdžia paliko likimo valiai „Vaiko sodžių"

Vilnius, birželio 1 d. (Elta) — Dėl šiurpaus skandalo, kilusio Bronislavos Laimos bei Vlado Laugalių šeimynoje „Vaiko sodžius", kalta ir nepagrįstas privilegijas žarsčiusi valdžia, ir aplaidūs valdininkai, privalėję pasirūpinti vaikų apsauga, rašo „Lietuvos rytas" (06.01).

Dienraštis jau ne kartą rašė, kad Šiaulių rajone įsikūrusioje ir prižiūrinčioje 21 vaiką vadinamojoje šeimynoje Laugaliai ir jų teistas sūnus Kęstutis mušė našlaičius, o viena mergaitė buvo išnaudojama seksualiai.

Paprašytas pakomentuoti tai, kad Laugalių šeimyna, kurios tikrasis sūnus Kęstutis yra teistas, o tėvai brenda į skolas, neatitiko elementarių moralės normų, Lietuvos vaikų teisių apsaugos tarnybos direktorius Valdemaras Vadoklis tvirtino, jog vaiko globos įstatyme parašyta, jog net vieno vaiko negalės globoti ta šeima, kurioje gyvena teistas asmuo. „Laugaliai daugelį metų nesteigė šeimynos, nors į savo sodybą susirinko apie 40 vaikų iš visos Lietuvos. Jie kelerius metus užsiiminėjo gryna saviveikla, kol bene 1996 metų pabaigoje Šiaulių rajono taryba tą šeimyną įteisino, kadangi tuo metu vyriausybė jiems skyrė įsikūrimo pašalpą — 62,000 litų. Paaiškėjo, kad tų pinigų nėra kam perduoti — nėra šeimynos", sakė V. Vadoklis.

Pasak jo, taip buvo įforminta Laugalių šeimyna, nors jau tada darbuotojams buvo aišku, kad to daryti nederėtų.

Mirė žurnalistė Salomėja Narkėliūnaitė

New Yorkas, birželio 1 d. (Elta) — Gegužės 31-osios vidurnaktį Brooklyno ligoninėje, po sunkios ligos mirė plačiai žinoma užsienio lietuvių žurnalistė Salomėja Narkėliūnaitė, pranešė Kęstutis Miklas.

Birželio 3 dieną, po gedulingų pamaldų lietuviškoje Atsimainymo parapijos bažnyčioje velionės palaikai bus nulydėti į krematoriumą. Urna su S. Narkėliūnaitės pelenais, vykdant jos valią, bus nugabenta į Lietuvą ir palaidota Mielagėnuose, greta motinos.

Salomėja Narkėliūnaitė gimė 1920 metais. Mokėsi Mielagėnų pradžios mokykloje, Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijoje, Vilniaus universitete pradėjo studijuoti lietuvių kalbą ir literatūrą. 1944 m. pasitraukė į Vakarus. 1949 m. apsigyvenusi New Yorke, Kolumbijos universitete studijavo žurnalistiką ir slavistiką. Už darbą „Lietuva Adomo Mickevičiaus poezijoje" gavo magistro laipsnį.

Žurnalistės kelią pradėjo dar mokyklos suole, buvo „Vilniaus balso", „Naujosios Lietuvos", vėliau. Vokietijoje, — „Ateities" ir „Lietuvių" korespondentė. Atvykusi į Ameriką, dirbo „Vienybės" laikraščio redakcijoje, keletą laikotarpių — jo redaktorė. Nuo 1951 metų ištisą dešimtmetį S. Narkėliūnaitė buvo dienraščio „Draugas" korespondentė Jungtinėse Tautose. Ten vėliau atstovavo ir kitiems laikraščiams.

Salomėja Narkėliūnaitė parengusi dvi monografijas apie pabėgėlių gyvenimą Vokietijoje, kurios išleistos lietuvių, latvių, estų ir anglų kalbomis. Sudarė ir suredagavo leidinius apie lietuvių dalyvavimą pasaulinėje New Yorko parodoje, „Vienybės" priedą apie Vytauto Didžiojo gimnaziją, metraštį „Lietuvių darbininkų draugija New Yorke". Vienas iš paskutiniųjų jos darbų — Tautos fondo metraštis.

Salomėja Narkėliūnaitė buvo Išeivijos lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos sekretorė.

*** JAV Tarptautinės plėtros agentūra (USAID),** per 8 veiklos Lietuvoje metus suteikusi paramos už beveik 90 mln. dol., uždaro savo atstovybę Vilniuje. Sprendimas užbaigti tiesioginę paramą pagal USAID programą vertinamas kaip perėjimas į brandesnę JAV ir Lietuvos santykių raidą. Užbaigti USAID užduotį Lietuvoje nuspręsta, įvertinus tai, kad Lietuva pasiekė ryškios pažangos plėtojant ūkį ir demokratiją bei pažymėjus, kad pažanga bus tęsiama. Pernai USAID uždarė įstaigą Rygoje, dar anksčiau — Taline. (Elta)

*** Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos** (OIE) Europos Komisijos generaliniu sekretoriumi 4 metų kadencijai išrinktas Lietuvos atstovas, Valstybinės veterinarijos tarnybos direktorius, vyr. veterinarijos inspektorius Kazimieras Lukauskas. Tai pirmas atvejis, kai Lietuvos veterinarijos pareigūnas išrinktas į Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos vadovybę nuo 1924 metų, kai Lietuva tapo OIE nare. Be to, sesijoje Lietuvos valstybinė veterinarijos tarnyba buvo įvertinta kaip pavyzdinė kitoms valstybėms. (BNS)

*** Lietuvoje sukurta griežta Veterinarijos** tarnybos gyvulių kontrolės sistema visiškai atitinka Europos Sąjungos reikalavimus — tokią nuomonę pareiškė Cambridge universiteto profesorius Donald Broon. (Elta)

NATO sesijoje Budapešte — Vilniaus konferencijos dvasia

Vilnius, birželio 1 d. (BNS) — Šiaurės Atlanto sąjungoje sklando Vilniaus konferencijos atgarsiai, teigia NATO Parlamentinės Asamblėjos (PA) sesijoje dalyvavę Lietuvos parlamentarai.

Konservatoriai Rasa Juknevičienė ir Audronius Ažubalis bei LDDP frakcijos narys Gediminas Kirkilas šią savaitę dalyvavo Budapešte vykusioje NATO PA sesijoje, kur, be kita ko, pažvelgta į Europos saugumo perspektyvas bei apibendrinta naujų narių — Čekijos, Lenkijos ir Vengrijos — vienerių metų po įstojimo patirtis.

Lietuvos parlamentarų teigimu, sesijos dalyviai aktyviai diskutavo dėl gegužę Vilniuje vykusios devynių valstybių kandidačių konferencijos ir vadinamojo Vilniaus pareiškimo, kuriame Lietuvos, Latvijos, Estijos, Slovėnijos, Slovakijos, Rumunijos, Bulgarijos, Albanijos ir Makedonijos diplomatiniai vadovai kreipėsi į NATO viršūnes, prašydami 2002 metais priimti sprendimą dėl sąjungos tolesnės plėtros.

Anot R. Juknevičienės, sesijoje buvo jaučiamas nemažas susidomėjimas Vilniaus konferencijos rezultatais. NATO generalinis sekretorius George Robertson savo kalboje pabrėžė, kad Vilniaus konferencija yra labai svarbus bendradarbiavimo pavyzdys.

Tuo domėjosi įvairių valstybių parlamentų, taip pat ir JAV Kongreso, delegacijos.

„'Vilniaus devyni', 'Vilniaus iniciatyva' — šiandien jau plačiai suprantami simboliai", sakė R. Juknevičienė. Ji yra tarpžinybinės NATO reikalų komisijos pirmininkė.

Pasak A. Ažubalio, dalyvavusio asamblėjos Saugumo ir gynybos komiteto veikloje, komitetui svarstyti yra pateiktas Danijos atstovės Ingrid Rasmussen pranešimas apie Danijos ir Baltijos valstybių karinį bendradarbiavimą bei bendrą dalyvavimą taikos užduotyse Bosnijoje ir Kosove. Anot jo, šiame pranešime paneigiama anksčiau sąjungoje vyravusi nuomonė, kad bendrų karinių junginių, mažesnių nei brigada, nauda yra maža. Lietuvos, Latvijos ir Estijos taikdarių batalionas BALTBAT jau keleri metai prižiūri taiką Bosnijoje Šiaurės brigados sudėtyje.

Pasak A. Ažubalio, Lenkijos delegacija „gražiai pristatė ir įvertino" bendro Lietuvos ir Lenkijos taikos palaikymo bataliono LITPOLBAT sukūrimą.

Pasak G. Kirkilo, kuris dalyvavo asamblėjos Ekonomikos komiteto darbe, buvo akcentuota, kad „narystė NATO ir ekonominis augimas turi aiškų ryšį". G. Kirkilo žodžiais, Lenkijai, Čekijai ir Vengrijai įstojus į NATO, „investuotojai pradėjo kelti mažesnius reikalavimus". Pasak G. Kirkilo, Vengrijoje per 10 metų Vakarai investavo 22 mlrd. dolerių. Du trečdaliai šios sumos investuota po NATO sprendimo pakviesti šią valstybę nare. Lenkijoje bendra užsienio investicijų suma siekia 27 mlrd. dol., iš jų 10 mlrd. dol. investuota po 1998 metų.

Anot R. Juknevičienės, naujų narių patirtis parodė, kad nebuvo sukurta jokių naujų „skiriamųjų linijų", pagerėjo santykiai su kaimynais ir apskritai saugumo klimatas regione.

Minskas siūlo Vilniui nesijaudinti dėl generolo Uschopčiko

Minskas-Vilnius, birželio 1 d. (BNS) — Baltarusijos Užsienio reikalų ministerijos atstovas pareiškė, kad Lietuvai „nebūtina taip nervingai reaguoti" į generolo Vladimiro Uschopčiko paskyrimą Baltarusijos gynybos viceministru.

Baltarusijos URM spaudos sekretorius Nikolaj Borisevič Rusijos naujienų agentūrai „Interfax" teigė, kad V. Uschopčiko paskyrimą lėmė Baltarusijos gynybos ministerijos „gynybos poreikiai". Jis pareiškė, jog naujasis pareigūnas spręs tik „techninio pobūdžio klausimus". Spaudos sekretorius užtikrino, kad Baltarusija nori plėtoti geros kaimynystės santykius su Lietuva. Anot jo, Lietuvai derėtų „supratingai įvertinti" V. Uschopčiko paskyrimą.

Baltarusių diplomatas atkreipė dėmesį į tai, kad „Minskas griežtai nekaltina Lietuvos, kurioje ilgokai gyvena vienas iš baltarusių opozicijos vadų Semion Šareckij, ne kartą skelbęs ketinimus sukurti vyriausybę tremtyje".

Lietuvos diplomatai sukritikavo pastarąjį baltarusių argumentą, kaip visiškai nepagrįstą.

Anot vieno aukšto Lietuvos URM pareigūno, S. Šareckij, priešingai nei V. Uschopčikas, nėra kaltinamas jokiais kriminaliniais nusikaltimais, be to, neužima jokių vyriausybinių postų Lietuvoje.

Kaip skelbta, Lietuva neseniai žengė atsakomuosius diplomatinius žingsnius, reaguodama į 1991 metų sausio 13-sios sąmokslininko V. Ushopčiko paskyrimą Baltarusijos gynybos ministro pavaduotoju. Lietuvos URM atidėjo anksčiau numatytas politines konsultacijas su Baltarusijos URM ir viceministro lygio vizitą į Baltarusiją, kuris buvo numatytas birželio mėnesį.

Lietuvos URM pareiškė, kad Baltarusijos valdžios sprendimas paskirti taikių Lietuvos gyventojų žudynių organizavimu įtariamą generolą gynybos ministro pavaduotoju neatitinka geros kaimynystės santykių dvasios ir gali turėti neigiamos įtakos tolesnei dvišalių santykių plėtrai.

V. Uschopčikas Lietuvoje yra patrauktas kaltinamuoju antivalstybinio 1991 metų sausio 13-sios sąmokslo byloje.

KALENDORIUS

Birželio 2 d.: Šv. Marcelinas ir Petras; Auksė, Ąžuolas, Erazmas, Eugenijus.

Birželio 3 d.: Šv. Karolis Luanga ir draugai; Develta, Dovilė, Klotilda, Oliva, Tautkantas.

SPORTO ŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

LENGVAATLEČIŲ DĖMESIUI!

Tradicinės kviestinės Clevelando LSK „Žaibo" lengvosios atletikos varžybos, vykdomos USATF Lake Erie Assoc. 2000 m. pirmenybių rėmuose, vyks š.m. birželio 17 d. ir liepos 1 d., Independence High School stadione, Independenc, Ohio (pietinis Clevelando priemiestis).

Birželio 17 d., šeštadienį, varžybos vyks visoms prieauglio klasėms, šia tvarka:

10 val. ryto (registracija nuo 8 v.r.) — Jauniams ir mergaitėms A „Young men/ women" (gimusiems 1981.07. 30 iki 1983.12.31 imtinai) ir jauniams/mergaitėms B „Intermediate" (gim. 1984-1985 m.).

2 val. po pietų (registracija nuo 12 val.) — berniukams ir mergaitėms C „Youth" (gim. 1986-1987 m.), D. „Midget" (gim. 1988-1989 m.) ir E „Bantam" (gim. 1990 m. ir vėliau).

Liepos 1 d., šeštadienį, varžybos vyks vyrams ir moterims „Open" ir visoms senjorų „Masters" klasėms. Varžybų pradžia 9 val. ryto. Registracija — nuo 8 v.r. Vyrų ir moterų „Open" klasės amžius yra nuo 14 iki 29 metų imtinai; „Submasters" 30-34 ir 35-39 m.; „Masters" 40-44 m. etc. kas 5 m.

Šios varžybos bus kartu skaitomos ir kaip ŠALFASSgos Vidurio Vakarų sporto apygardos 2000 m. pirmenybės. Varžybų programa apima visas rungtis. Elektroninis laiko matavimas bėgimuose. Varžybų sąlygos labai geros. Lietuviai varžovai parenkami iš bendrų pasekmių.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės lengvaatlečiai. Informacijai kreiptis į Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, Oh 44117-2122. Tel. 216-486-0889. Faksas 216-481-6064.

LSK „Žaibas"

133 KANDIDATAI OLIMPIADAI SIDNĖJUJE

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) Vykdomasis komitetas ketvirtadienį, gegužės 18 d. savo išplėstiniame posėdyje patvirtino išankstinę paraišką dalyvauti šių metų Sidnėjaus olimpinėse žaidynėse rugsėjo 15 - spalio 1 d. Atsižvelgus į Lietuvos sportininkų rengimo tarybos, LTOK Vasaros olimpinių sporto šakų komisijos (VOSŠK) ir federacijų rekomendacijas, į kandidatų sąrašą įtraukti 133 asmenys — sportininkai, treneriai, medikai ir vadovai.

Tikrasis olimpiečių sąrašas bus gerokai mažesnis, nes kol kas jame palikti atsarginiai sportininkai ir tie, kurie dar gali iškovoti teisę vykti į olimpiadą. Galutinė Lietuvos delegacijos sudėtis bus patvirtinta liepos 20 dieną.

„Naujų pavardžių šiame sąraše jau negali atsirasti. Jis bus tik mažinamas, išbraukiant tuos, kurie neiškovos kelialapių paskutiniuose startuose arba neįvykdys A lygio normatyvų", — sakė LTOK prezidentas Artūras Poviliūnas.

Išsamią ataskaitą apie olimpinės rinktinės sudarymo principus, pasirengimo procesą ir planuojamus rezultatus pateikė Lietuvos olimpinės misijos vadovas, Kūno kultūros ir sporto departamento generalinio direktoriaus pavaduotojas Algirdas Raslanas.

Jis pažymėjo, kad sudarant olimpiečių sąrašą, buvo nelengva griežtai apibrėžti jo kriterijus. Jaučiant visuomenės spaudimą vežti į žaidynes tik potencialius medalininkus, neteisinga būtų tuo remiantis užbraukti brūkšnį visiems, kurie turi teisę vykti į žaidynes. Ypač tai pasakytina apie sportininkus, kurie dar nebaigė atrankos varžybų ir vis dar turi galimybių patekti į olimpiadą.

Tuo pačiu A. Raslanas atkreipė dėmesį, jog su atitinkamais pažadais deleguojančios savo atstovus federacijos turi prisiimti visą atsakomybę už rezultatus. Jis pasiūlė netgi posėdžio metu drąsiai išreikšti savo abejones ir atsiimti nerealius pažadus, jei jie buvo duoti.

Įvertindamas visą pasirengimo ciklą, A. Raslanas sakė, jog tik pasidžiaugti reikia turint tokį didelį būrį olimpinių kandidatų, iš kurių galima rinktis. Šiuo požiūriu Lietuva gerokai aplenkė kaimynus latvius ir estus, kurie iškovojo gerokai mažiau olimpinių kelialapių ir veža visus šią teisę gavusius.

Paskutiniajame pasirengimo rate buvo finansuojami tik 32 geriausi sportininkai, dalį iš kurių rėmė ir kitos organizacijos, o kiti ieškojo savo kelių prasimušti į olimpiadą. Išankstinėje paraiškoje yra per 80 sportininkų, o realia į Sidnėjų turėtų išvykti 58-60.

Pabrėždamas vidaus atranką, A. Raslanas retoriškai klausė, ar mūsų valstybė yra tokia galinga, kad remiu rezultatu vadintų olimpinio kelialapio iškovojimą, aplenkiant du trečdalius viso pasaulio varžovų?

Jis pasidžiaugė, kad per šį ciklą susiformavo nauja olimpinio pasirengimo planavimo strategija ir išreiškė įsitikinimą, kad pagal tai Lietuva yra tarp 30 sportiškiausių pasaulio valstybių.

A. Raslano apskaičiavimais, pasirengimui Sidnėjaus žaidynėms iš valstybės per ketverius metus buvo gauta arti 12 mln. litų — tai nėra didelė suma šalies mastu.

LTOK viceprezidentas, VOSŠK Vytas Nėnius tvirtino, jog būtų didelė neteisybė dėl vienos ar kitos viešai pareikštos nuomonės užkirsti sportininkui kelią į olimpiadą. „Kas, jei ne sporto organizacijos geriausiai žino, kiek teko padėti pastangų iškovojant olimpinį kelialapį", — sakė jis, teigdamas, jog su niekuo iš šalies nereikia derinti dalyvavimo klausimų, juolab, kad už dalyvavimą bus gaunama dalinė kompensacija iš organizatorių.

Visų į žaidynes pretenduojančių federacijų vadovai pateikė ataskaitas apie atrankos principus ir pasiektus rezultatus, atsakydami į kilusius klausimus.

Sąrašas buvo patvirtintas bendru sutarimu. Po birželio 1 dienos jis tik trumpės, sportininkams neįvykdžius A normatyvų arba neįveikus paskutinių atrankos kliūčių.

A. Poviliūnas prisipažino, kad šis dalykinis svarstymas jį nuteikė optimistiškai: „Jei turime iš ko rinktis ir mažinti sąrašą, tai yra jau didelis mūsų sporto pasiekimas".

LTOK VK savo posėdyje taip pat patvirtino programos „Atėnai-2004" rengimo darbo grupę, kuriai pavesta iki birželio 15 dienos parengti metmenis bei lėšų poreikį 2001 metams.

Posėdžio pabaigoje LTOK prezidentas įteikė simbolinius kvietimus į Sidnėjaus olimpines žaidynes krepšinio rinktinės vadovui Algimantui Pavilioniui ir ką tik iškovojusiam kelialapį penkiakovininkui Andrejui Zadneprovskiui.

Elta

ŠALFAS s-gos pirmininkas Audrius Šileika Vilniuje, trečiojo Lietuvos Sporto kongreso metu, įteikia Lietuvos Respublikos prezidentui Valdui Adamkui (buvusiam ŠALFAS s-gos pirmininkui) ŠALFAS s-gos Garbės nario žymenį.

LIETUVOS SPORTO KONGRESAS

Trečiojo Lietuvos Sporto kongreso, š.m. balandžio 27 d. vykusio Vilniuje, Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro patalpose, buvo sprendžiama Lietuvos kūno kultūros ir sporto plėtojimo strategija iki 2012 metų.

Į šį kongresą pakviesti 784 atstovai: Lietuvos Respublikos prezidentas ir vyriausybės atstovai, miestų ir rajonų merai, medicinos atstovai bei sporto padalinių vadovai, jų tarpe ir ŠALFAS s-gos centro valdybos pirmininkas Audrius Šileika iš Toronto.

Šia proga ŠALFAS s-gos CV pirm. Audrius Šileika įteikė prezidentui Valdui Adamkui, buvusiam ŠALFAS s-gos pirmininkui, ŠALFAS s-gos Garbės nario žymenį.

Sig. K.

„LITUANICOS" FUTBOLO KLUBE

Praėjusį sekmadienį „Lituanicos" vyrai futbolininkai, kaip ir kiti „Metropolitan Soccer" lygos komandų žaidėjai, turėjo laisvą dieną. Taigi apie rungtynes šį kartą nieko negalima pranešti.

Tačiau šiokių tokių žinių iš šio klubo veiklos yra. Gegužės 29 d. į Lietuvą dešimčiai dienų pajudėjo klubo pirmininkas Albertas Glavinskas. Išvyko kartu su savo žmona Laima, irgi veiklia šio klubo nare. Jiedu tėvynėje bendraus ne vien su savo artimaisiais, bet atliks ir su klubo susijusius reikalus.

Jie išsiveže raštus Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui, Seimo nariui ir kartu Lietuvos beisbolo federacijos pirmininkui dr. Kaziui Bobeliui bei kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos vyriausybės direktoriui Rimui Kurtinaičiui. Šie asmenys kviečiami į „Lituanicos" futbolo 50 metų veiklos sukakties minėjimo Garbės komitetą. Panašūs kvietimai bus pasiųsti ir Šiaurės Amerikoje gyvenantiems pagrindinių lietuviškų institucijų vadovams bei aukštiems amerikiečių pareigūnams.

Sukaktuvinis minėjimas — pokylis rengiamas šį rudenį spalio 28 d. PLC, Lemonte.

Norisi paminėti, kad Albertas Glavinskas yra Argentinoje gimęs vyras. Iš ten atvykęs į Čikagą ilgą laiką žaidė „Lituanicos" vyrų ir senjorų komandose. Jis klubui pirmininkauja jau nuo 1988-jų metų, o taip pat yra ir vienas iš vyrų komandos trenerių. Albertas neseniai išėjo į pensiją iš G.E. Mathis bendrovės, kurioje turėjo atsakingas superindendento pareigas. Kartu su žmona Laima užaugino tris sūnus. Vienas jų — Edvardas yra advokatas, o Tadas — reklamos srities specialistas. Trečiasis, pats vyriausias, Tomas, gyvena Floridoje ir turi kelionių agentūrą. Šis vyras jau pats augina ketvertą vaikučių.

SEKMADIENĮ PRIEŠ „SPARTĄ"

Sekmadienį, birželio 4 d., „Lituanicos" vyrų futbolo komanda turės eilines „Metropolitan Soccer" lygos pirmenybių rungtynes. Jos turėjo būti žaidžiamos 3 val. p.p.. Kadangi tą popietę Soldier Field stadione bus net du svarbūs futbolo susitikimai, šios rungtynės pradedamos 11 val. ryto. Rungtynės vyks „Spartos" aikštėje Woodridge, IL, esančiame Janes Parke (prie 85-tos ir Janes Ave.). Ši vieta yra netoli Lemonto bei kitų lietuviais tirščiau apgyventų pietvakarinių priemiesčių.

TARPTAUTINĖS FUTBOLO RUNGTYNĖS

Birželio 4 d. Soldiers Field stadione bus žaidžiamos svarbios tarptautinės futbolo rungtynės, kuriose susitiks dvi pasaulinio lygio komandos — Meksikos ir Airijos rinktinės. Priešžaismyje rungtyniaus Čikagos profesionalų komanda, „Fire" su vienuolike iš Kansas City. Tai bus profesionalų — MLS lygos susitikimas. Šioje lygoje dabartiniu metu „Fire" pirmauja JAV Vidurio divizijoje, o Kansas City —stovi pirmoje vietoje Vakarų divizijoje.

Čikagos „Fire" dabartiniu laiku, kai komandoje pradėjo žaisti tarptautinės klasės žaidėjas bulgaras Hristo Stoichkov, yra grėsminga visiems. Gegužės 29 d. Soldiers Field vykusiame susitikime čikagiečiai įveikė komandą iš Vokietijos Bundes lygos — Hamburgo SV net 5-1

E.Š.

Albertas Glavinskas, ilgametis „Lituanicos" futbolo klubo Čikagoje pirmininkas ir vyrų komanos vienas iš treneriu, su vyrų komandos žaidėju Danu Smulkiu po rungtynių Lemonte. Nuotr. **Ed. Šulaičio**

Jubiliejinių 50-jų ŠALFAS s-gos žaidynių, Baltimorėje vykusių š.m. gegužės 5-7 d., dalis žaidynių organizacinio komiteto prie išstatytų prizų — taurių, medalių ir „auksinių" krepšinio kamuolių. Iš k. — krepšinio koordinatorius Vytautas Brazauskas , žaidynių uždarymui vadovavę Vaclovas Laukaitis ir Vincas Dulys, visą informaciją ir registraciją tvarkęs Viktoras Sajauskas. Nuotr. **Elvyros Vodopalienės**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: $100.00. Foreign countries $115.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$100.00	$60.00	$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$115.00	$65.00	$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$60.00	$45.00	$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$65.00	$50.00	$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Reguliariu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	$160.00	$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	$55.00		

Vyriausia redaktorė – **Danutė Bindokienė**
Administratorius – **Valentinas Krumplis**
Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

ARAS ŽLIOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
1020 E.Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8280

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S.Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9865
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

V. ALEKNOS PASIEKIMAI

Lietuvos disko metikas Virgilijus Alekna tarptautinėse lengvosios atletikos varžybose Čekijos sostinėje Prahoje gegužės 21 d., sekmadienį, iškovojo pirmąją vietą.

Lietuvis diską nusviedė 68 m 60 cm. Tai geriausias Virgilijaus rezultatas šį sezoną.

Antras liko olimpinis čempionas vokietis Lars Riedel, numetęs įrankį 65 m 10 cm. Trečioje vietoje — pasaulio vicečempionas ir rekordininkas kitas vokietis Juergen Schult. Jo rezultatas — 64 m 28 cm.

MILIJONAS LITŲ STADIONO ATSTATYMUI

Kauno miesto valdybos sprendimu iš laisvojo biudžeto lėšų likučio milijonas litų skirtas Stepono Dariaus ir Stasio Girėno stadiono statybos ir remonto darbams. Tai pirmasis Lietuvoje stadionas, kuris bus įrengtas pagal Tarptautinės futbolo federacijos (FIFA) ir Europos futbolo asociacijos sąjungos (UEFA) reikalavimus.

Pasak Savivaldybės Kūno kultūros ir sporto skyriaus vedėjo Albino Grabnicko, apžiūrėję Lietuvos stadionus, UEFA atstovai pripažino, jog tam tinkamiausias ir mažiausiai investicijų pareikalaus S. Dariaus ir S. Girėno sporto centro stadionas. UEFA, vykdydama išplėstinę futbolo plėtros Rytų Europos šalyse programą, atstatymui galėtų skirti iki milijono Šveicarijos frankų paskolą su sąlyga, kad panašią sumą skirtų ir Lietuva.

Stadione būtina pataisyti žiūrovų tribūnas laikančius statinius, įrengti spaudos bei svečių vietas, atnaujinti futbolo aikštės apšvietimo sistemą, pastatyti plastikines kėdes. Jei šie ir kiti darbai būtų atlikti, UEFA sutiktų ruošti Europos klubinių komandų taurės, visas oficialias bei draugiškas tarptautines varžybas.

Elta

Lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba. Iš kairės: vicepirm. Paulius Jurkus, pirm. Kęstutis K. Miklas, sekretorė Salomėja Narkeliūnaitė, vicepirm. Julius Veblaitis ir vicepirm. Romas Kezys. Ne tik žurnalistų sąjunga, bet ir visa lietuvija liūdi, netekusi žurnalistės **S. Narkėliūnaitės**, mirusios š.m. gegužės 31 d. naktį Brooklyn, NY.

SEIMAS BE DEŠINIŲJŲ?

BRONIUS NAINYS

Visiškai be jų nebus. Žinomesni dešinieji bus išrinkti kaip pavieniai asmenys, tačiau dešiniųjų partijos penkių nuošimčių kartelės gali ir nebeperšokti. Bent taip rodo paskiausi Wilmorus tyrimų apklausos duomenys, „Lietuvos ryto" paskelbti gegužės 20-tą. Pagal juos, žmonių pasitikėjimas partijomis dabar toks (nuošimčiais): Paulausko socialliberalais pasitiki — 20.4, LDDP — socialdemokratų koalicija — 9.8, liberalais — 9.6, valstiečiais — 9.6, centristais — 7, konservatoriais — 4.9, lenkų rinkimų akcija — 3.8, šustauskininkais — 2.4, demokratais — 2.0 ir krikščionimis demokratais — 1.7. Taigi, pagal šiuos duomenis, jeigu Lietuvos Seimo rinkimai būtų šiandien, rinkėjai, balsuodami už partijų sąrašus, į seimūnų kėdes įsodintų tik penkias pirmąsias šio dešimtuko partijas. Dabartiniame Seime buvusios gausiausios ir daugumą turėjusios — Tėvynės sąjunga ir Krikščionių demokratų partija — į Seimą jau nebepatektų. Žinoma, tais duomenimis galime ir netikėti, nes esame patyrę ir ne vieną tyrinėtojų prašovimą pro šalį, bet dėmesio jie visgi verti. Juk visuomenės nuotaikos ir be profesionalų pagalbos aiškios: daugumas rinkėjų dešiniųjų valdžia nusivylę ir rinkimuose už juos balsuoti nebeketina. Ant ribos kabėdami, per iki rinkimų likusius keturis mėnesius ypatingai suspurdę, konservatoriai gal tuos penkis nuošimčius ir įveiktų, taip bent savo garbę apgindami, tačiau krikščionims demokratams, atsidūrusiems dešimtoje vietoje ir dar su tokiu menku pasitikėjimo nuošimčiu, vilčių jau mažai. Kitos dešinės partijos, iki šiol tik pavieniais nariais savo vardą į Seimo narių sąrašus įspraudusios, nė pilno nuošimčio rinkėjų pasitikėjimo neturėdamos, būsimuose rinkimuose šviesesnių prošvaisčių irgi neįžiūri. Todėl ir didelė galimybė, kad po dešimties laisvės metų Lietuvos Respublikos Seime, pačioje vyriausioje ir svarbiausioje valstybės valdžioje, demokratijos tvirtovėje, dešiniųjų partijų nebebus. Nebebus tų, kurie atliko svarbiausią vaidmenį lietuvių tautai nepriklausomybę atkuriant ir demokratijai pamatą statant. Ir jeigu taip atsitiks — ar tai sveikata, ar tik dar viena mūsų jaunos valstybės liga? Ko gero, pati didžiausia ir sunkiausia? Ir ką daryti, kad Lietuva taip sunkiai nesusirgtų?

Beje, jaučiu... Šitoks mano samprotavimas daugelio skaitytojų, ypač Lietuvoje, gali būti pavadintas tik nesuprantamu postringavimu. „O kur dedi liberalus? — klaus jie — Kas jie tokie? Ar tau jie ne dešinieji? Juk ir konservatoriai juos į draugystę kviečia, pačią didžiausią nuodėmę — 'Williams' kritiką atleidžia". „Taip, taip, — linguosiu galvą — gal ir tiesą sakote? Tik kas juos, bent iki šiol, dešiniaisiais laikė ir kur jie kaip dešinieji pasireiškė? Juk prezidento rinkimuose ar jie ne už Paulauską pasisakė?" „Taip, taip, — vėl girdžiu mėgdžiojimą, — o kas yra Paulauskas? Ką tu apie jį žinai? Negirdėjai? Į sandorą su kairiaisiais nesideda, Paksą draugystėn kviečiasi. Sudėk juos abu į krūvą, ir, pagal čia minėtus Wilmorus duomenis, 30 nuošimčių Seime vyraujanti dešinė. LDDP — socialdemokratų — valstiečių grupė — 19.4 nuošimčių piliečių atstovaujanti kairė, 7 — nuošimčius — centras, ir Seime pusiausvyra. Pagal rinkėjų valią. Ko daugiau reikia?"

Ko gi bereiks. Kaip bus, taip bus. Kairė — aiški, centras — taip pat. Bet dėl tokios dešinės jau suabejočiau? Ar ne per plačiai išskėsti jos sparnai? Vienas gal net socialdemokratų — LDDP — valstiečių kairę siekia? Juk socialliberalai Seime dar nebuvo, kol kas nė programos neturi, tai tik vienas perkūnėlis žino, kur jie gali nusitrenkti. Be to, Paulauskas dabar lyg ir arčiau prie Ozolo taikosi, ir jeigu jiedu susiburkuos, o konservatoriai į Seimą nepateks, dešinėje liks tik vieni liberalai. Bet ... Gal taip ir geriau: kokia ta dešinė bebūtų, bet jau be sparnų. Tačiau manau, kad nei vienu, nei kitu atveju Lietuva dar nepražūtų, Rusijai jos niekas neparduotų. Užsienio politika greičiausiai nesikeistų, ES ir NATO vis tiek liktų pagrindiniai Lietuvos siekiai. Nebeblogėtų nė ekonominis gyvenimas, nes iš tikrųjų jam jau nebėra kur blogėti. Klausimas galėtų kilti tik dėl švietimo reformos tautinio auklėjimo kryptimi, nors ir šiame Seime jos pagrindinis variklis — krikščionys demokratai buvo per silpni tvirčiau ją į priekį pastūmėti. O vidaus politikoje šiuo laiku tai bene svarbiausia. Ir jau vien dėl to krikščionims demokratams ir konservatoriams verta ieškoti kelio į Seimą sugrįžti. Ir ne tik penkių nuošimčių kartelę peršokti, bet, su liberalais susitarus, ir stiprią opoziciją sukurti. Bet kaip tą kelią rasti, kai ir pačios partijos byra?

Kelias pats atsirastų, jeigu būtų atsisakyta partijų sąrašų, ir rinkėjai balsuotų už asmenis. Gal ir tų nubyrėjimų nebebūtų? Konservatorių bei krikščionių demokratų gretose yra žinomų politikų ir dabartiniame Seime, ir daug žymių asmenybių įvairiose visuomenės srityse už Seimo ribų. Juos kandidatais į Seimą pakvietus ir rinkimine veikla tinkamai išryškinus, socialliberalų ir valstiečių mažai žinomi kandidatai vargu ar galėtų su jais varžytis. O kandidatus kviesti turėtų ne partijų centrinės vadovybės, bet rinkiminių apygardų skyrių valdybos, nes jos savo apylinkių žmones pažįsta ir geriau žinotų, kaip su jais bendrauti, ką apie juos rinkėjams sakyti ir rinkiminėje veikloje uoliau dėl jų išrinkimo kovoti. Bet jeigu šiuose rinkimuose nuo sąrašų ir nebus atsisakyta, vis tiek partijų centrinės vadovybės kandidatus kviesti turėtų palikti skyrių valdyboms. Partijos taip daugiau laimėtų. Bet ir tokius samprotavimus priėmę, konservatoriai ir krikščionys demokratai susidurtų su jų įgyvendinimo bėda, nes abi partijos jau nebevienalytės: krikščionys demokratai skilo pusiau, o konservatoriai — net į tris dalis, ir, užuot dviejų, dabar jos turi penkis vadus. Nors visi penki tokios padėties padarinius suvokia ir skelbiasi norį vėl susivienyti, bet kiekvienas iš jų žino, kad iš to jau nieko nebebus, nes bent trims reikėtų atsisakyti vadovų kėdžių, ir nė vienas iš jų taip daryti nenorės. Tad kodėl dar galvą sukti?

Ne mano reikalas ieškoti skilimo priežasčių, vienus teisinti, kitus smerkti ar imtis tarpininko vaidmens ir, kokiais nors moralais graudinti, abi puses kviesti į vienybę, bet, lyg matydamas šiokią tokią išeitį, norėčiau ją pasiūlyti. Pirmiausia — krikščionims demokratams. Suskilote, nes turbūt reikėjo. Vieni gal norėjote likti prie senesnių tradicijų, kiti — modernesnio kelio veiklai paieškoti. Bet vis tiek likote ir krikščionys demokratai, ir dešinieji. Tai kodėl Seime negalite būti toje pačioje užtvaros pusėje? Ir kas gali kliudyti toje pačioje pusėje abiem kartu eiti į Seimo rinkimus? Belieka tik susėsti ir kaip lygūs su lygiais susitarti. Bent jau nesivaržyti dėl kandidatų. Vienose apygardose (dėl patogumo, išrinkimo galimybių bei kitų aplinkybių) kandidatus gali siūlyti tradiciniai, kitose — modernistai, vienus vienodai garsinti, vienodai vieni kitiems padėti. Ar negeriau bendrininkų ieškoti tarp nors ir šiek tiek nutolusių, bet visgi dar savų, negu tarp visiškai svetimų, net priešingas idėjas puoselėjančių. Birželio 17-tą numatyta tradicinė konferencija būtų labai patogi abiejų grupių vadovams susėsti ir pasitarti. O tikrai norint ir išeitis būtų rasta. Panašiai galėtų jungtis ir konservatoriai — Landsbergis, Vagnorius ir Andrikienė, kaip lygūs su lygiais prie apvalaus stalo susėdę. Juk čia irgi visi savi „dievai". O susitarus, paruošti rinkimines programas: konservatoriai — „Naujo vėjo", Krikščionys demokratai — gal kokio „Naujo kelio", nebijant nė modernesnio, ir visomis jėgomis nertis į rinkimų veiklą. Ir ne oponentams kailio karšti bei būtais ar tik įsivaizduotais jų baubais tautą bauginti, bet tuos „Naujus vėjus" pūsti, „Naujus kelius" gristi, savo naudingumą bei dorybes piršti. Taip užsimojus ir keturis mėnesius atkakliai dirbant, po spalio aštuntos dar būtų galima tautai parodyti, kad Seimas neliko be tautos vertybes prieš kosmopolitizmą ginančių dešiniųjų.

ŠIS TAS APIE JOHN GIELGUD

1965 metais John Gielgud (Gelgaudas) atliko pagrindinę rolę Edward Albee vaidinime „Tiny Alice" viename New Yorko teatre. Tuomet mes turėjome diskusijų ratelį Kazimiero Žoromskio dailės studijoje.

Dalia Juknevičiūtė Mackuvienė, baigusi teatro studijas Chicagoje ir persikėlusi gyventi į New Yorką, sugalvojo aplankyti John Gielgud ir pakviesti jį su poezijos skaitymais į diskusijų ratelį. Mes jį aplankėme kelis kartus.

Jo tėvas lietuvių kilmės, vedęs anglę iš teatrinės šeimos. Ir tėvo šeimoje buvo garsi lietuvė aktorė. Jis buvo susidomėjęs, kas dedasi Lietuvoje ir norėjo ją kada nors aplankyti.

Dalia nupasakojo Gielgudui, jog jos tėvas buvo irgi aktorius bei režisierius, kuris mokėsi pas Mejerkoldą. Gielgudas buvo klasikinis aktorius, bet domėjosi ir naujais proveržiais. Gielgudas sutiko atlikti mums programą iš Dalios suneštų lietuvių poezijos vertimų į anglų kalbą.

Tačiau nesuėjo laikai. Jis vaidindavo vakarais. Nutarta tai atlikti, pasibaigus sezonui. Gaila, kad diskusijų ratelis iširo prieš laiką.

Saulius Šimoliūnas

Danutė Bindokienė

Kaip į kiaurą maišą?

Birželio 1 d. „The New York Times" dienraštyje rašoma, kad š.m. gegužės 31 d. JAV uždarė savo užsienio pagalbos įstaigą Vilniuje, nes Lietuva jau pasiekusi daugumą savo užmojų ekonomikos ir demokratijos srityje. „Mes tvirtai tikime, kad Lietuvos valdžia ir gyventojai yra pasiekę užsibrėžtus tikslus, kurie ir ateityje liks nepakeičiami", — pasakė Tarptautinės plėtros agentūros Europai ir Mažajai Azijai administratoriaus pavaduotojas Donald Presley, pridurdamas, kad Lietuva yra toliau šiuo keliu pažengusi negu bet kuri kita, buvusi sovietų okupacijoje, valstybė. Per aštuonerius metus Amerika yra suteikusi Lietuvai paramos už 89 milijonus dolerių. Tačiau tolimesnio paramos teikimo neatsisako, ypač skirto atominės elektros jėgainės Ignalinoje saugumo užtikrinimui.

Malonu skaityti svarbiame šio krašto dienraštyje, nors trumpą, bet labai teigiamą žinutę apie Lietuvą, kuri šiuo metu įžengusi į pasitarimus dėl narystės Europos Sąjungoje. Tačiau teigimas, kad „Lietuva jau tvirtai stovi ant ekonominių ir demokratinių kojų", skamba kaip priešingybė tikrovei — arba tai tikrovei, kurią dažniausiai šiuo metu girdime iš Lietuvos. Net ir patys „labiausiai užkietėję" optimistai po viešnagės tėvynėje prasitaria, kad dar niekad ten taip blogai žmonės negyveno, kad baigia į užsienius išbėgioti jaunesnieji, nes nėra darbų; kaimas visiškai nuskurdęs, nes neatsilyginama už parduodamus ūkio produktus (arba atsilyginimai labai vėluoja); nuotaikos rūškanos, žmonės nepatenkinti, pikti, keikia valdžią, nusiraminimo ieško butelyje, skęsta neviltyje, tad pasitaiko daug savižudybių. Ateitis tiek miglota, kad tose miglose daugelis paklydo ir jokios prošvaistės nemato...

Kuo tikėti? Kur yra tikrasis Lietuvos veidas?

Atsakymų galima ieškoti, ir bent dalį jų rasti, gegužės 27 d. „The Economist" žurnalo laidoje. Tiesa, ten nerašoma apie Lietuvą, bet apie Rytų Vokietiją, truputį vėliau už Lietuvą išsilaisvinusią iš sovietų imperijos varžtų ir susijungusią su vakarine Vokietijos dalimi, kuri per visus pokario dešimtmečius veiksmingai atstatė ne tik karo sugriautus miestus, bet taip pat pramonę, prekybą, tapdama viena tvirčiausių, turtingiausių ir įtakingiausių Vakarų pasaulio demokratijų.

Straipsnio pradžioje — oficialiai skelbiama, kad „Rytų Vokietija laikosi geriau, negu bet kuomet anksčiau. Pramonė per pirmuosius tris šių metų mėnesius pagyvėjusi 13 proc., nedarbas mažėja, eksportas kasdien gausėja..." Tačiau antroji medalio pusė daug skirtingesnė (kaip ir Lietuvoje). Į Rytų Vokietiją vakarinė jos pusė kasmet supila apie 65 milijardus dolerių — tai mokesčių mokėtojų pinigai, kuriuos reikia „nutraukti" nuo būtinų reikalų vakaruose. Nedarbas, tiesa, kiek sumažėjo, bet tebesilaiko ties 17.3 proc. riba, kai vakaruose yra 7.8 proc. Kadangi neseniai įvesto euro valiutos vertė gan žema, eksportas neblogai stovi, vis tik sudaro apie pusę vakarinės Vokietijos eksporto. Nors rytinėje pusėje gyvena daugiau kaip 15 milijonų gyventojų (apie 19 proc. visos Vokietijos), jie į valstybės iždą įneša tik 8 proc. mokesčių.

Vakarinės Vokietijos pusės gyventojai jaučia vis didesnį nepasitenkinimą, kad „ant savo pečių turi nešti" rytinę pusę, nes kiekvienas dirbantysis turi mokėti papildomus 5.5 proc. mokesčių, skirtų „solidarumo sustiprinimui". Rytinės Vokietijos dalies gyventojai nuolat skundžiasi, kad Vakarai juos laiko „žemesnio lygio piliečiais", nepakankamai skiria lėšų ir dėmesio. Tuo tarpu vakarinės Vokietijos politikai jaučiasi nusivylę, kad prognozuotasis lengvas rytinės dalies įjungimas į vieną tvirtą, pastovią valstybę, vis dar kažkur ateityje.

Ieškant to lėto ekonomijos prisikėlimo (nepaisant gausios paramos iš šalies) priežasčių vis labiau linkstama aiškinti, kad tą prisikėlimą stabdo seni, iš sovietinių laikų užsilikę, įpročiai, darbo etikos stoka, per didelė ir ypač neveikli biurokratija visose valstybinio gyvenimo srityse. Rytų Vokietijoje išleidžiama dukart daugiau, negu gaunama pajamų, todėl finansiniai reikalai nuolat blaškosi, kaip virvinės sūpuoklės audroje. Nors tebetikima, kad ilgainiui abi Vokietijos pusės visiškai susilygins, bet jau tokių optimistų dėl greito pasikeitimo nebedaug. Galbūt tai pamoka ir besirūpinantiems Lietuvos gyvenimo nepastovumais.

MARGI KNYGŲ RAŠTAI

ALGIMANTAS A. NAUJOKAITIS

Tęsinys
Nr.4

Linksmai, su dainomis, muzika ir šokiais, buvo pristatyta Vilniaus universiteto folklorinio ansamblio „Ratilio" vadovės Zitos Kelmickaitės sudaryta „Baltų lankų" leidyklos išleista romansų knyga „Aš iš meilės gavau džiovą". Jon sudėti iki šiol niekur neskelbti 49 prieškario lietuviški romansai. Pridėtos autentiškos melodijos, senoviški atvirukai. Kadangi iki šiol tokios knygos nebuvo, šis pirmosios nepriklausomybės laikus primenantis leidinys turbūt sudomins ir išeivijos skaitytojus. Tad primenu „Baltų lankų" elektroninį paštą:
baltos.lankos@post.omnitel.net

Ar lietuviškai knygai atversime vartus į pasaulį

Mugėje surengtoje diskusijoje apie lietuvių literatūros sklaidą užsienyje filologas, žurnalo „Kultūros barai" vyr. redaktorius B. Savukynas gana skeptiškai kalbėjo apie galimybes versti ir užsienio leidykloms leisti daugiau lietuvių grožinės literatūros. Esą, Vakaruose mažai kas domisi mūsų mažos tautos literatūra. B. Savukynas priminė skeptiškai nuteikiančius Liūto Mockūno žodžius apie išeivijos kultūrininkų bergždžias pastangas, siūlant lietuviškas knygas Amerikos skaitytojams" „Patys verčiam, patys leidžiam, patys skaitom".

Su tokiomis skeptiškomis nuotaikomis nesutiko diskusijoje dalyvavęs Lietuvos Rašytojų sąjungos pirmininkas V. Sventickas, viešosios įstaigos „Lietuviškos knygos" direktorė J. Zabarskaitė. Pasak jų, ledai jau pajudėjo, susidomėjimas lietuvių literatūra didėja. Švedijoje pasisekimas turėjo „Ariel" leidyklos švedų kalba išleista lietuvių poezijos antologija, dideliu tiražu toje pat Švedijoje užsimota išleisti T. Venclovos poezijos rinkinį. Per diskusijos dalyvių rankas buvo perleistas pernai Rusijoje, Sankt-Peterburge išleistas A. Maceinos filosofinių veikalų dvitomis „Svoboda i pravda" („Laisvė ir tiesa"). Diskusijoje dalyvavęs T. Venclova atsivežė JAV, Riverside on Hudson leidyklos The Sheep Meadow Press neseniai išleistos jo publicistikos knygą „Forms of Hope" („Vilties formos"). Amerikiečių susidomėjimą sukėlė šion knygon sudėti įvairių laikotarpių T. Venclovos straipsniai apie pasipriešinimo judėjimą Lietuvoje, o taip pat literatūriniai tekstai. V. Sventickas pranešė, kad kitos JAV leidyklos — Northwestern University Press ir vertėjo Harvey L. Hix iniciatyva šiemet bus išleista poeto E. Ališankos poezijos knyga „City of Ash". Taip pat žinoma, kad Japonijos, New York leidyklos yra išleidusios „Semeniškių idilės", kitas J. Meko knygas, Paryžiuje pasirašytas kontraktas jo dienoraščių knygos leidimui. New York gyvenančio išeivijos poeto ir vertėjo Vyt. Bakaičio į anglų kalbą išversti lietuvių poetų eilėraščiai įtraukiami į antologiją „World Poetry" („Pasaulio poezija"). Lietuvių literatūrą versti į anglų kalbą imasi ir kiti išeivijos šviesuoliai. Antai, pernai „Vagos" leidykla išleido J. Zdanio į anglų kalbą išverstą K. Platelio knygą „Snare For the Wind", kurią mačiau ir mugėje. Diskusijos dalyviai sakė, kad daugiau lietuvių rašytojų kūrinių galėtų spausdinti JAV leidžiamas žurnalas „Lithuanus".

Apie lietuvių literatūros integraciją ir Europos literatūrą liudija į mūsų rašytojų dalyvavimas literatūros eksprese „Europa — 2000". Pagal šį tarptautinį projektą trys mūsų rašytojai — L. Katkus, E. Ališanka ir H. Kunčius, kartu su 90-čia kitų Europos šalių kolegų, šiemet birželio - liepos mėnesiais traukiniu keliaus po šio kontinento šalis ir miestus, o į Vilnių turėtų atvykti birželio 26 d. Jų kelionės įspūdžiai atsispindi įvairiomis Europos kalbomis išleistoje didžiulėje knygoje, kurioje bus visų traukiniu keliavusių rašytojų tekstai. Bus daugiau

Mažiesiems mugės lankytojams autografus įrašo vaikų rašytojas Martynas Vainilaitis. Nuotr. A. Žižiūno

APMĄSTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

JUOZAS GAILA

Savo žemių nebetekę,
Į Ameriką atkakę,
Vėl vaduoja jie tėvynę—
Kad juos galas, kad juos plynė!
Nieks tokių „tėvukų" giminės
Nepagerbs ir neminės!

Nustebsite, bet šita „pozicija" 1965 metais mirusio bimbininkų poeto, šiandieną puikuojasi internete pavadintame „Global Resources for Lithuania. The ultimate Lithuania Web Site" (Internete randame adresu:

www.angelfire.com/ut/Lithuanian/index.html). Negi „nabašnikai bimbininkai" prisikėlė iš numirusiųjų ir atidarė savo puslapį arba, kaip Lietuvos kompiuteristai vadina, svetainę internete? Neatrodytų, nes kompiutery, „įžengus" į tą svetainę, skaitytoją pasitinka lietuviška trispalvė, Vytis ir angliškai rašoma, kad šios svetainės tikslas yra: plėtoti draugystę, Lietuvos kultūrą ir istoriją, supažindinti su dabartinės Lietuvos socialiniu ir ekonominiu gyvenimu, padėti ir remti pelno nesiekiančias institucijas tarnaujančias Lietuvai. Taigi, tikslai kilnūs. Ir reikia pripažinti, kad toje svetainėje angliškai bekalbantiems yra daug naudingos medžiagos apie Lietuvą, pavyzdžiui, Lithuanian Kitchen, Learn Lithuanian, Wedding Customs, Holidays, Famous Lithuanians, Partisan Chronicles, Lithuanian Deportations. Įdomus yra skyrius, pavadintas „Labas", redaguojamas Bernard Tirva. Jame — straipsnių santraukos iš įvairių spaudos ir žinių agentūrų. Kai kurie straipsniai senoki. Pavyzdžiui, straipsnis apie Vitaliją Bogutaitę-Keblienę, kaip chemikę ir poetę, paimtas iš 1989 metų „The Fayetville Observer Times". Nors jame rašoma, jog Keblienė sakosi, kad chemiją dėstanti angliškai, poeziją rašanti tik lietuviškai, bet atskleisiu paslaptį. Mums studijuojant, man anglų kalbos kurse reikėjo parašyti baladę. Kaip aš ją galėjau parašyti, jei net lietuviškai posmelio sueiliuoti nesugebėjau. Išgelbėjo Vitalija Bogutaitė. Jos parašytą baladę šiek tiek „sugadinau", kad atrodytų panašesnė į mano kūrybą, bet, man viduje raustant už apgavystę, profesorius ją perskaitė studentams, kaip geros baladės pavyzdį.

Viskas šioje lietuviškoje interneto svetainėje yra anglų kalba, išskyrus tą, aukščiau minėtą „poeziją", kuri yra tik lietuviška ir pavadinta „Grožio svajonės". Svajonių autorius Pranas Pakalniškis ir jo svajonės prasideda 1936 m. eilėmis:

Lai dryksta tiktai
Veltėdžiai, tranai,
Žemėn sovietų įžengt
Raudoni sargai rikiuojas rimtai
Jegą perkūnišką trenkt.

Besirūpindamas, kad kas neįžengtų į sovietų žemę, autorius, atrodo, visai nesisieloja, kai tie „raudonieji sargai" įžengia į jo tėvynę, niokoja ją ir tremia jo tautiečius į Sibirą, o apie pabėgusius nuo trėmimų šitaip eiliuoja:

Neprivalome lankstytis,
Nors jo vardas būt Brizgytis
Išdavė jis tautą žydo
Su karšta aistra , pavydu,
Kad ji davė Kristų mielą,
Kad ganyt Brizgyčio sielą.
Nesvarbu, kaip jie vadinas:
Palčauskais ar Gedeminais Bobeliukais,
Šlepetaičiais, Povilaičiais, Ambrozaičiais.
Jie visi sūnus naikino — Kapsukų ir Gedemino.

Kyla klausimas, kodėl anglų kalba interneto svetainėje apie Lietuvą atsirado šitokia poezija. Atrodo, kad ši svetainė paruošta senųjų emigrantų palikuonių su gera intencija pristatyti Lietuvą angliškai kalbančiam pasauliui, deja, ruošėjai sunkiai gaudosi Lietuvos reikaluose. Galima pasidžiaugti, kad yra skiltis apie mūsų partizanus, pavadinta „Partisan Chronicles", pasinaudojant medžiaga iš savaitraščio „Voruta". Rašoma, kad ją paruošė buvęs tremtinys Algis Rupinis, o į anglų kalbą vertė Australijos lietuvis Gintaras Kaminskas. Yra taip pat skiltis „Lithuanian Deportations", bet neįtikėtina, nes tai prisiminimai dviejų lenkų. Vienas jų, Ludwik Seidenman, ir, kaip jis sakosi, ištremtas, nes buvo zionistas. Jis aprašo apie trėmimus iš Kowno, Wilno, Nova Wileika... Kitas lenkas, buvęs lenkų kariuomenės korporalas, Josef Rodzievicz ištremtas iš Wileika... Tai va, taip apie lietuvių trėmimus.

Savotiškai aprašytas Lileikio teismas „The Lileikis Trial". Aprašo Samuel Laster. Straipsnio įžangoje rašoma: „Lileikis is charged with the deaths of 70,000 people while collaborating with the Germans from 1941 to 1944. Defenders of the alleged war criminal have done everything possible to influence the public. Lithuanians are divided on Lileikis claims of innocence". Ką tuo norima pasakyti? Ar galvojantys, kad Lileikis yra nekaltas, turi tylėti? Bet kodėl, pavyzdžiui, šiomis dienomis, Iranui apkaltinus keliolika žydų šnipinėjimu Izraeliui, viso pasaulio žydai sukrutę, beaiškindami, kad apkaltintieji yra nekalti, nors trejetas jų jau prisipažinę šnipinėjimu? Vertėtų priminti, jog ne taip seniai Izraelio premjeras tiesiog reikalavo, kad JAV nuteistas ir įkalintas Amerikos žydas už šnipinėjimą Izraeliui būtų paleistas. O juk jis šnipinėjo valstybėje, kurios finansine ir militarine parama Izraelis tik išsilaiko. Galima būtų sakyti, kad šnipinėjimas negali būti lyginamas su žudymu, bet gegužės 8 d. Baltimorės dienraštyje „The Sun" straipsnis „Preserving Holocaust memory" pašiurpino mane. Straipsnyje aprašomas kasmetinis holokausto aukų minėjimas Baltimorėje, dalyvaujant išsigelbėjusiems nuo nacių, vietinių mokyklų mokiniams, studentams ir žymiems miesto bei valstijos politikams. Minėjime kalbėjo Lenkijoje gimęs Miles Lerman, kuris partizanavo vokiečių okupuotoje Ukrainoje. Šis partizanas savo kalboje susirinkusiems pasakojo, kaip jis su kitais žydais partizanais įsiveržė naktį į ukrainiečių kaimiečio namą, ištraukė jį iš lovos ir pakorė nuo kambario lubų. Anot jo, šis kaimietis išdavė aštuoniametę žydaitę už butelį vodkos. Partizanas taip pat paaiškino, kad su vokiečiais jie vengė susikauti. Aišku, pakart beginklį kaimietį jo šeimos akivaizdoje yra kur kas lengviau, nei kautis su tikruoju žydų žudiku — ginkluotu vokiečiu.

Toliau, tendencingai aprašydamas Lileikio teismą, Samuel Laster pamini, kad Genocido ir rezistencijos centras — institucija tirianti sovietų nusikaltimus, yra daugelio kaltinama, kaip išleidžianti dokumentus, kurie, anot istorikų, tokių kaip Dov Levin, žymiausio žydų istorijos Pabaltyje tyrinėtojo, yra istoriniai gėdingai pakeisti (as blatant historical revisionism). Na, kur jie nebus pakeisti ar revizionuoti ir dar gėdingai (as blatant historical revisionism) (ir t.t), jei kalba apie komunistų nusikaltimus!

Uždarau kompiuteryje šią lietuvišką angliškai kalbantiesiems interneto svetainę, kuri, deja, nėra svetinga Lietuvai ir lietuviams, su nuoskauda, bet tuo pačiu su pavydu tai tautai, kuri gina kiekvieną savo tautietį, kur jis bebūtų ir jei jis būtų nusikaltėlis, net ir žudikas.

Nuo horizonto iki horizonto pienių pūkai skelbia pavasario pabaigą... Nuotr. Eltos

LIETUVIŲ TELKINIAI

PHILADELPHIA, PA

ATBUNDA LIETUVIŲ TRADICIJOS

Filadelfijos pietinėje dalyje tebeveikia prieš daugiau kaip šimtą metų įkurta Šv. Kazimiero parapija. Amžiumi ši parapija pati seniausioji Filadelfijos mieste, kitom dviem lietuvių parapijoms — Šv. Jurgio ir Šv. Andriejaus — įsisteigus kiek vėliau. Kai po II pasaulinio karo Filadelfijoje telkėsi politiniai pabėgėliai iš Lietuvos, Šv. Kazimiero parapijos kunigai (ypač prel. Ignas Valančiūnas ir kun. Stasys Raila) daug padėjo naujakuriams surandant darbus ir teikiant paskolas nuosavybės įsigyjimui parapijos ribose. Ilgainiui lietuviams išsikeliant į naujesnius rajonus, seselėms kazimierietėms nustojus vadovauti parapijos mokyklai, ir Lietuvos Vyčių kuopai perėjus veikti į Šv. Jurgio lietuvių parapiją, tautiškumas Šv. Kazimiero parapijoje ėmė blėsti.

Dievo tačiau dažnai veikiama mums nelauktais būdais. Priešingai negu Čikagos arkivyskupijoje, Dievas teikia išminties Bažnyčios hierarchams ir šie Filadelfijos arkivyskupijoje tautinių parapijų neuždarinėja. Pasirenkama būdas tautines parapijas „sudvyninti". Vienam klebonui tenka administruoti dvi tautines parapijas, parapijoms išlaikant pilną individualų identitetą su savitu parapijos komitetu, choru, mokykla bei iždu.

Prieš dvejus metus Šv. Andriejaus lietuvių parapijos klebonui kun. Petrui Burkauskui teko pareigos būti „sudvynintos" Šv. Kazimiero parapijos klebonu. Nepaisant padvigubinto darbo krūvio, naujasis klebonas ryžosi rūpintis lietuvių tradicijų į Šv. Kazimiero parapiją grąžinimu. Prie altoriaus vėl rasta vieta Lietuvos vėliavai, o altoriaus šone pastatytas palaimintojo arkivysk. Jurgio Matulaičio portretas. Panoro klebonas Burkauskas ką nors panašaus sugalvoti ir 1999 metų Kalėdų laikotarpiui. Amerikiečių spaudos dėmesį jis sugebėjo pagauti su prie altoriaus Šv. Kazimiero parapijoje nuo lubų kabančiais „Advento laiptais". Laiptai turi 27 pakopas ir vaizduoja Advento laikotarpį. Pradedant pirmąja Advento diena, kūdikėlio Jėzaus statula pastatoma ant aukščiausios laiptų pakopos ir su kiekviena praeinančia diena statula vienu laiptu nuleidžiama žemyn. Tuo siekiama simboliškai parodyti, jog Kristus iš dangaus ateina gimti tarp mūsų. Šis naujoviškas Advento laikotarpio paaiškinimas suteikė lietuviams palankius straipsnius „The Philadelphia Inquirer„ (gruodžio 19 d.) ir Filadelfijos arkivyskupijos savaitraštyje „The Catholic Standard & Times" (gruodžio 16 d.).

Š.m. gegužės 14 d. „The Philadelphia Inquirer" dienraščio religijai skirtame puslapyje išspausdinta nuotrauka ir straipsnis apie prie Šv. Kazimiero parapijos pastatytą koplytstulpį. Aiškinama apie Rūpintojėlį Kristų, trėmimus į Sibirą, Lietuvos buvimą kryžių šalimi, daug skausmo pakėlusius Lietuvos gyventojus.

Taip kun. Burkausko „ambasadoriaujama" Lietuvai Filadelfijos amerikiečių žiniasklaidoje. Tai, žiūrėk, nuotrauka tautiniais drabužiais pasipuošusių lietuvaičių Filadelfijos arkivyskupijos suorganizuotose šv. Mišiose tautinius (etninius skirtumus išryškinti). Kitoje nuotraukoje V. Krėvės lituanistinės mokyklos mokiniai su mokytojomis ir Filadelfijos arkivyskupu kardinolu Anthony Bevelaqua, jam vizituojant Šv. Andriejaus parapiją. Paraše po nuotrauka paaiškinama, jog kardinolo vizitą parapijoje įamžinti Šv. Andriejaus ir Šv. Kazimiero parapijos sutelkta 5,000 dol., kurie per Lietuvių Katalikų religinę šalpą įteikti Lietuvai katekizmo išleidimą paremti. Taigi, esame tautiškai gyvi ir apie tai drįstame amerikiečiams pasigarsinti.

Alg. Gč.

KANADOJE

„Tėviškės žiburių" sukaktuvinio vakaro Anapilio salėje vyresnieji dalyviai balandžio 29 d. turėjo progos palinguoti galvas, kad laikas greitai bėga: nuo pirmojo numerio praėjo jau 50 metų. „T. Ž." leidėjus pasveikino Lietuvos ambasadorius Kanadai Rimantas Šidlauskas, atvykęs iš Otavos; Lietuvos gen. garbės konsulas Haris Lapas, be kita ko paminėjęs, kad vyr. redaktoriaus prel. dr. P. Gaidos sukurtas terminas „žiniasklaida" sėkmingai prigijo visoje lietuvių spaudoje; KLB pirmininkas Algirdas Vaičiūnas; Toronto apylinkės pirmininkė Danutė Garbaliauskienė. Po to vyko koncertas, kuriame dalyvavo Anapilio parapijos vaikų choras „Angeliukai" ir baltagalviai „Aro" choristai.

Minėjimo metu buvo pasidalinta prisiminimais apie „Tėviškės žiburių" nueitą kelią, pagerbti laikraščio leidėjai, redaktoriai. Iškilmių dalyviai buvo pakviesti vakarienės.

Muziejuje archyve atidaryta nauja paroda, skirta „Tėviškės žiburių" 50 metų sukakčiai.

XI Lietuvių tautinių šokių šventės bilietų pardavimas vyksta sėkmingai. Organizatoriai ragina nepalikti bilietų į šią šventę užsakymo paskutinei dienai. Dėl koncerto, pokylio bei susipažinimo vakaro bilietų galima ir paskambinti telefonu: 416-233-8108 J. Vingelienei arba 905-824-4461 V. Taseckui. Bilietai nuo birželio 1 d. nebebus siuntinėjami paštu, reikės atsiimti prie registracijos stalo „Regal Constellation" viešbutyje birželio 30 d. arba prie renginių įėjimo. Vietos užsakomos tik apmokėjus bilietus.

DĖMESYS LIETUVAI AMERIKIEČIŲ ŽINIASKLAIDOJE

Praėjus dešimtmečiui nuo to laiko kai Sąjūdis Sov. Sąjungą drebino, Lietuvos vardas Filadelfijos amerikiečių žiniasklaidoje retokai beužtinkamas. Šv. Andriejaus ir Šv. Kazimiero lietuvių parapijoms vadovaująs kun. Petras Burkauskas šiuo metu yra pagrindiniu asmeniu pajėgiančiu prasiveržti į amerikiečių žiniasklaidą ir gauti Lietuvai ir lietuviams dėmesio.

1998 m. Kalėdų dieną „The Philadelphia Inquirer" pirmajame puslapyje išspausdino lietuviškais šiaudinukais papuoštą Kalėdų eglutę Šv. Andriejaus parapijoje su straipsniu apie šiaudinukų kūrėją Angelę Puodžiūnienę. Milijoninio tiražo laikraščio puslapyje tilpusi spalvota eglutės nuotrauka ir straipsnis šventiškai nuteikė Filadelfijos lietuvius.

Trejų metų kadenciją baigusi JAV LB Pietryčių apygardos valdyba. Iš k.: Algis Lukas, pirm. Kęstutis Česonis, Jeannie Dorr, Rimantas Bitėnas ir Algimantas Gečys. Nuotr. J. Puodžiūno

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed! 40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings", „soffits", įdedame lietvamzdžius (gutters) ir dengiame stogus. **Skambinti Romui tel. 630-774-1025.** 252900

FULL TIME TELLER
Experience preferrded but not required. Salary commensurate with experience. Fluent English/Lithuanian required. Hours are Monday, Tuesday, Thursday 9-5, Friday 9-8 and Saturday 9-1. For an apoitment or additional information contact **Lois Gajdorus at 708-598-9400, ext. 228. Midland Federal Savings & Loan, 2657 West 69th Street, Chicago, IL 60629.**

Immediate placement for 2 men & 3 women. Care giving positions. Must speak English, have car, experience, be compassionate. $90-120 a day. **Tel. 262-763-2615.** 272100

Reikalingi vyrai ir moterys namų valymui Naperville rajone. Pageidaujama, kad turėtų savo automobilį. Geros darbo sąlygos. Galima susikalbėti rusiškai, lietuviškai. **Tel. 630-579-1366; 630-341-4242.** 272400

Lithuanian-American Owner seeks English speaking Machinist Apprentice with potential to become a Forman. Small growing company near O'Hare. **Tel. 847-233-9951; Fax 847-233-9953.** 271400

Išpardavimas! Pigūs drabužiai suaugusiems, vaikams ir kūdikiams; namų apyvokos reikmenys, nauji ir vartoti batai. Kainos nuo 25 cnt. iki $1! Penktd., birželio 2 d. 9 v.r.-6 v.v.; šeštd., birželio 3 d. 9 v.r.-3 v.p.p. **ESCCA, 1321 Asbury, Evanston, IL** (autobusas sustoja Ridge ir Dempster).

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
RIMAS L.STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Century 21
New Vision
12932 S. LaGrange
Palos Park, IL 60464
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Pager: 708-892-2573
Fax: 708-361-9618
DANUTĖ MAYER
Dirba naujoje įstaigoje. Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į **DANUTĘ MAYER.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Nuosavybių įkainavimas veltui.

Parduodamas butas, 100 kv. m. **Vilniaus senamiestyje** prie Katedros 4-tame (iš penkių) aukšte. Prašoma $80,000. **Kreiptis į savininkus (011) 370-2-61-07-81.** 271200

Norintiems apsigyventi Lietuvoje
* patarnaujame perkant butą,
* statome namus.
Inž. Alfredas Stankevičius
Ukmergės g. 232-16
2010 Vilnius, Lietuva
Tel. 41-36-80
alsteja@takas.Lt 274400

Stambi Čikagos kompanija ieško darbininkų dažymo darbams. Patyrimas nebūtinas. Tel. 847-921-5107. 274000

Pažintinės kelionės po Čikagą ir Illinois valstiją. Tel. 312-560-1125; 708-205-1394; 708-442-7516. 256400

ELIA DAY SPA
now hiring manicurists, estheticians, massage therapists. **Call 708-535-1450.**

PEDAGOGINIO LITUANISTIKOS INSTITUTO ABSOLVENTAI

Jau skuba pralėkti permainingas pavasaris, kurį pakeis ilgai laukta vasara. Pedagoginiam institutui šis pavasaris ypatingas, nes jį užbaigia gražus būrelis pasididžiavimo vertų jaunuolių.

Trejų metų neakivaizdinį instituto skyrių baigė Gaja Bublytė ir Benediktas Valinskas.

Dvejų metų kursą baigė šie studentai: Virginija Aleksandravičiūtė, Audra Adomėnaitė, Ramona Lukauskaitė, Edita Malakauskaitė, Tadas Raudžius, Karolis Užgiris.

Pedagoginio instituto rektorius Jonas Račkauskas, direktorė Stasė Petersonienė ir visi dėstytojai linki absolventams didelės sėkmės tolimesniame gyvenime, kopiant į mokslo viršūnes ir lietuviškoje veikloje.

Dėst. Milda Šatienė

Bronislovas Kvietkus gimė Lietuvoje, Kretingos mieste. Į JAV atvyko 1996 m., mokėsi Downers Grove South gimnazijoje ir 1998 m. ją baigė. Šiuo metu studijuoja College of DuPage ir Glen Ellyn. Toliau planuoja studijuoti technikos universitete kompiuterių mokslą. Mokykloje dalyvavo plaukimo komandoje. Laisvalaikiu patinka slidinėti, žvejoti, stovyklauti su palapine. Domisi modernia muzika. Užbaigė Pedagoginio instituto trejų metų kursą.

Laura Dainytė gimė Čikagoje ir užaugo jos priemiestyje. Baigė Sant Germane aštuonmetę mokyklą, ir ilgus metus šoko Puodžiūno baleto studijoje.

Šiemet baigia Mother McAuley mergaičių gimnaziją. Mokykloje grojo orkestre klarnetu ir dainavo mergaičių chore. Priklauso lotynų kalbos ir meno būreliuose, šalpos būrelyje remti benamius. Buvo pažymėta kaip gabi menininkė, taip pat už entuziazmą ir iniciatyvą moksle. Apdovanota Cum Laude už pasiekimus lotynų kalbos tobulinime.

Laura nuo vaikystės priklauso skautų „Kernavės" tuntui ir yra paukštyčių vadovė. Baigė Čikagos lituanistinę mokyklą. Šoka „Grandies" tautinių šokių grupėje. Planuoja studijuoti DeKalb universitete biologiją. Baigė trejų metų Pedagoginio instituto kursą.

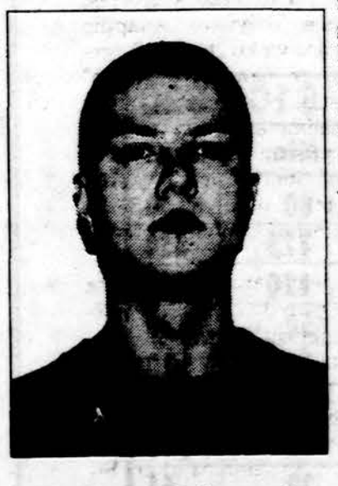

Kiprijonas Daknys gimė Lietuvoje, Vilniaus mieste. Į JAV atvyko 1996 m. Čia mokėsi ir baigė Downers Grove South gimnaziją. Toliau planuoja tęsti mokslus College of Du Page ir studijuoti psichologiją. Domisi menu ir pats piešia. Laisvalaikiu sportuoja „Balley's" sveikatos klube, žaidžia krepšinį, slidinėja. Domisi geromis knygomis ir kompiuteriais. Baigė trejų metų kursą Pedagoginiame institute.

Sigita Lukauskaitė gimė Lietuvoje ir daugiausia savo gyvenimo metų praleido Panevėžyje. Čia baigė pradinės mokyklos kursą Panevėžio 18-je mokykloje, įstojo į Salomėjos Nėries gimnaziją, kuri vėliau buvo pervadinta V. Žemkalnio-Landsbergio vardu.

Sigita rašė: „Jaučiuosi dėkinga savo tėvams, kurie rūpindamiesi, kad gaučiau aukščiausią išsilavinimą, padrąsino mane pradėti mokytis gimnazijoje — mokymo institucijoje, kurioje visi mokomieji dalykai buvo dėstomi sustiprintai. Aš papuoliau į pirmą gimnazijinę moksleivių grupę, kurios klasių sudėtyje buvo atrinktos aukščiausiais pažymiais besimokančios mergaitės. Buvimas elitinėje klasėje ne tik suteikė pasididžiavimo jausmą, bet ir norą siekti kuo gilesnių žinių. Dėstytojai mano atmintyje išliko, kaip šviesiausi žmonės, kurie įdiegė manyje norą pažinti ir suprasti pasaulį. Gimnazijos metais susipažinau su daugybe intelektualių žmonių, kurie įtakojo mano asmenybės formavimasi ir suteikė daug džiaugsmingų akimirkų.

Laisvalaikiu nuo mokslo, lankiau šachmatų klubą. Laikui bėgant, didelių pastangų dėka, pasiekiau profesionalaus šachmatininko titulą. Per devynerius metus, praleistus praktikuojant šią sporto šaką, gavau daugybę įvairių apdovanojimų ir įvertinimų, kurie ir buvo geriausias atlyginimas už mano ilgametį triūsą.

Taip jau likimas susiklostė, kad 1998-tųjų vasarą mano šeima ir aš persikraustėme gyventi į Čikagą. Čia 1999-ųjų m. vasarą pabaigiau Morton East vidurinę mokyklą ir šiuo metu tęsiu mokslą Triton kolegijoje. Mano didžiausias ateities tikslas — tęsti studijas universitete ir įgyti psichologės specialybę.

Šiais metais baigiau trejų metų kursą Pedagoginiame lituanistikos institute ir esu dėkinga lietuviams mokytojams, kurie puoselėja lietuviškumą čia, Čikagoje".

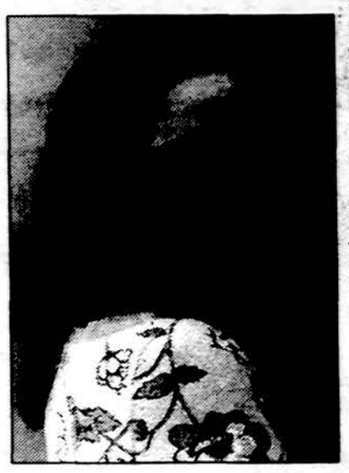

Dalia Šataitė gimė ir augo Čikagos priemiestyje. Nuo mažens šoko baletą, jazz, modeliavo baleto mokykloje. Kelis metus mokėsi skambinti pianinu.

Dalia aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje. Baigė Čikagos dešimtmetę lituanistinę mokyklą. Priklauso Nerijos tunto jūrų skautėms ir yra udryčių vadovė. Priklausydama ateitininkams, dalyvavo ateitininkų stovykloje Lietuvoje. Taip pat šoka „Grandies" tautinių šokių grupėje ir žaidė lietuvaičių krepšinio komandoje.

Šiemet baigia Fenwick gimnaziją su pagyrimu. Mokykloje priklauso ispanų klubui, SADD klubui už blaivų vairavimą ir bendradarbiavo „Yearbook". Atstovavo mokyklos lengvosios atletikos komandai.

Ateities studijoms pasirinko DePaul universitetą.

Baigė trejų metų Pedagoginio instituto kursą.

Stefutė Utz baigė Marijos gimnaziją Čikagoje 1999 metais gegužės mėn. Ketverius metus buvo garbės sąrašuose. Priklausė lietuvaičių „Rūtos" rateliui, ketverius metus buvo valdyboje. Paskutiniais metais buvo ratelio pirmininkė. Priklausė Lotynų kalbos klubui ir Dramos klubui. Dalyvavo įvairiuose mokyklos vaidinimuose.

Lankė Čikagos „Vaikų namelių" lietuvišką Montessori mokyklą ir baigė Čikagos lituanistinę pradžios ir aukštesniąją mokyką. Šoko „Grandies" tautinių šokių ansamblyje. Skautauja nuo mažens Aušros Vartų-Kernavės tunte. Baigė „Gintaro" mokyklos kursus ir vadovavo skaučių draugovei Čikagoje. Dirbo savanore „Museum of Science and Industry", vaidino „Field Museum of Natural History" teatre Čikagos mieste. Baigė pirmą kursą Miami of Ohio universitete. Studijuoja dramą. Baigė Pedagoginio instituto trejų metų kursą.

ŽMOGUS SOTUS NE TIK DUONA

AUDRONĖ VIKTORIJA ŠKIUDAITĖ

Nors sovietiniais laikais buvo deklaruojamas kolektyvizmas, bet iš tiesų kolektyvo, vadinamos liaudies, vardu veikė komunistinė mafija, kuri iškreipė kolektyvizmo jausmą ir suardė visuomenę. Juo labiau, kad be partinių organų žinios nebuvo galima steigti visuomeninių organizacijų ar klubų. Netgi blaivininkai, likus gal dešimtmečiui iki nepriklausomybės atgavimo, susibūrė slapta. Todėl šiandien Lietuvoje taip stokojama artimo meilės, o kolektyvizmo jausmas pasireiškia nebent streikų metu, norint iš valdžios arba vieniems iš kitų ką nors atimti.

O duoti?

Štai kodėl, dalyvaudama Telšių vyskupijos karitiečių rekolekcijose ir po jų vykusioje agapėje, džiaugiausi ir aš, nes ten mačiau žmones, kuriems buvo gera vieniems šalia kitų, kurie surado vieni kitus gero darymui, silpnesniųjų, praradusių pasitikėjimą savimi ir neigaliųjų rėmimui.

Tą sekmadienį Telšių mažojoje bažnytėlėje, kaip įprasta vadinti Telšių parapijos bažnyčią, vyko Telšių vyskupijos karitiečių ir jų šeimų narių rekolekcijos, o po jų — bendri pietūs „Caritas" valgyklėlėje. Mačiau, kaip po keturias valandas vykusių pamaldų su giesmėmis, kurias, pritardami gitaromis, nuostabiai giedojo Telšių kunigų seminarijos klierikai, suašaromis akyse karitietės iš įvairiausių vyskupijos rajonų dėkojo renginio sumanytojams ir organizatoriams — Telšių vyskupijos „Caritas" vadovei Angelei Raudienei ir „Caritas" direktoriui, Telšių parapijos klebonui Sauliui Damašiui. Į šią dvasinio susitelkimo šventę buvo atvykę žmonės iš Klaipėdos, Gargždų, Skuodo, Mažeikių, Akmenės, Tauragės ir kitur, žinoma, buvo susirinkę ir visi karitiečiai telšiškiai: pilna bažnytėlė.

Į „Caritas" Angelę Raudienę, buvusią Katalikiškos mokyklos Telšiuose direktorę, o dabar Telšių apskrities Švietimo ir socialinių reikalų departamento direktorę, teko ilgai įkalbinėti. Jai ir taip pakako pareigų bei rūpesčių, bet „Caritas" direktorius ir kiti entuziastai matė joje gerą organizatorę, nuoširdų ir populiarų Telšiuose žmogų, todėl tikėjosi, kad ji bus naudinga šiam judėjimui ir savo populiarumu pritrauks ne tik daugiau žmonių, bet ir atsinešė idėjų. Šiandien telšiškių atmintyje dar neišblėso prisiminimai, su kokiu pasišventimu ir energija Angelė kūrė Telšių katalikiškąją mokyklą Lietuvos nepriklausomybės pradžioje. Tuo metu tai buvo ne tik labai drąsus žingsnis, nes tai buvo viena pirmųjų katalikiškų mokyklų visoje valstybėje, bet ir sunkus darbas, kadangi teko prasibrauti pro sunkiai įveikiamas dar nesubyrėjusios ateistinės biurokratijos užtvaras. Yra ir naujas liudijimas, kad Angelė Raudienė Telšiuose gerbiama. Neseniai vykusiuose savivaldybių rinkimuose Angelę Raudienę į savo sąrašus antrąja buvo įtraukę krikščionys demokratai. Rinkėjai Angelę pakėlė į pirmąją vietą sąraše (kadangi išeivijai neteko dalyvauti savivaldos rinkimuose, tenka paaiškinti, kad pataisytas rinkimų įstatymas rinkėjui leido kandidatą perkelti aukščiau arba žemiau). Kadangi šie rinkimai Krikščionių demokratų partijai nebuvo labai sėkmingi, Telšių savivaldybės tarybos narė tapo vienintelė krikščionė demokratė Angelė Raudienė.

Telšių „Caritas" valdybos pirmininkė A. Raudienė ir „Caritas" direktorius kun. Saulius, beje, jauniausias klebonas Lietuvoje, sudaro puikų duetą. Aplink juos susibūrė nemažas būrys savanorių. Jų džiaugsmui, abiejose Telšių bažnyčiose paskelbus kvietimą prisidėti prie „Carito" veiklos, atsiliepė ir įsiliejo į darbą netoli septyniasdešimties naujų žmonių. Atsinaujinęs „Caritas" kuria toli siekiančius planus. Nors daugeliui idėjų įgyvendinti dar reikia surasti rėmėjus, bet svarbiausia, kad yra idealizmo, entuziazmo ir pasišventimo. „Viską atiduodam į Dievo rankas", — sako kun. Saulius.

Šiuo metu „Caritas" valgyklėlėje maitinama apie 70 vargšų (ji veikia nuo 1996 m.). Pradėjusi dirbti naujoji „Caritas" valdyba, norėdama sužinoti, kokia gali būti valgyklėlės paklausa, padarė savotišką apskaitą: kurį laiką maitino visus norinčius. Tokių susirinko apie pusantro šimto. Kadangi tokiam skaičiui maitinti nepakako lėšų, valdyba padarė atranką. Buvo ištirta besilankančiųjų materialinė padėtis. Pasirodė, kad kai kurie iš besilankančiųjų gauna palyginus didelę pensiją ir galą su galu suduria. Paskaičiavę savo išgales karitiečiai pasiliko maitinti skurdžiausius: tuos, kurių pajamos per mėn. nesiekia 200 Lt. Užmokėję už butą tokie piliečiai praktiškai lieka nevalgę.

„Caritas" iki šiol didžia dalimi gyveno iš vokiečių „Caritas" teikiamos paramos, bet sutartis su vokiečiais pasibaigė kovo mėnesį. Šiuo metu verčiamasi iš to, ką pasisekė sutaupyti. „Karais ir širdį suspaudžia, kad reikia taip spausti: taupykit, taupykit..." apgailestauja direktorius kun. S. Damašius.

Per Adventą Telšių vyskupijoje buvo surengta „Gerumo akcija", kurios metu karitiečiai lankėsi pas verslininkus. Vyskupas išleido dekretą, kad kunigai surengtų savo parapijose specialią rinkliavą remti „Caritui". Daržovėmis padėjo ir padeda ūkininkai. Duonos kombinatas, išskiria nemokamai duonos. 10,000 Lt praėjusiais metais išskyrė ir savivaldybė, įtikinta, kad „Caritas" praktiškai sprendžia jos problemas (šios lėšos išeina šildymui, elektrai ir kt.). Periodiškai ateina šiokios tokios paramos ir iš centrinio „Carito". Maitinama vieną kartą per dieną sriuba ir sumuštiniu. Maistą gamina keturios šeimininkės, pasikeisdamos kas dvi savaites. „Caritas" vadovai džiaugiasi jų pasiaukojimu. Jų darbas sunkus, jos ne visada susilaukia pelnyto dėkingumo. Kadangi čia lankosi asocialūs žmonės, sako, visko būna.

Didžiausia problema šiuo metu yra tai, kad „Caritas" praranda savo valgyklos patalpas: jas atsiima savininkas, — susirūpinusi kalba Telšių vyskupijos „Caritas" pirmininkė A. Raudienė, — sutartis baigiasi gegužės 1 d. Su nerimu laukiame tos dienos. Mums buvo pasiūlytos patalpos šalia dabartinės valgyklos, beje, visai neblogos patalpos, galėtume ten įsikurti, bet ten nėra nei kanalizacijos, nei vandentiekio. Remontas ir komunikacijų įrengimas kainuotų apie 20,000 Lt. Mes tokių pinigų neturime. Savivaldybė irgi yra kritinėje situacijoje (neseniai dėl neišmokamų atlyginimų streikavo rajono mokytojai. Red.). O tos patalpos stovi tuščios. Jeigu mus kas nors paremtų, mes galėtume patalpas remontuoti. Yra kitos patalpos — buvęs viešbutis, bet jos priklauso „Mąsčio" fabrikui. Nors fabrikas bankrutuoja ir patalpų nebegali išlaikyti, bet jų perėmimo klausimas spręsis negreitai. Ten galima būtų įkurti ir nakvynės namus, kurių kol kas Telšiuose nėra. O tai kelia labai dideles ir vis didėjančias problemas: paskelbus amnestiją, iš kalėjimų grįžta žmonės, jie papuola į tų pačių asocialių žmonių tarpą. Šią mūsų akciją pagal išgales paremtų ir savivaldybė.

Turim paruošę projektą steigti valkataujančių vaikų, kuriais niekas nesirūpina, centrą. Jie elgetauja, gal ir pavagiliauja, nebrėsta kaip asmenybės. Sušaukėm susirinkimą, išsirinkom vadovus, pasirašėm programą ir šeštadieniais bei atostogų dienomis pradėsim su jais dirbti „Caritas" patalpose. Ten, antrame aukšte, norim padaryti ir nakvynės namus, taip vadinamą krizių centrą, kur laikinai apgyvendintume ne asocialius žmones, o tuos, kuriuos ištiko laikinos bėdos — girtas vyras iš namų išvijo žmoną, vaikus, tėvai atsisakė vaikelio besilaukiančios dukters ir t.t. Dėl lėšų stokos neįrengtos ir šios patalpos", — pasakoja Angelė.

Patalpų klausimą lengviau galima būtų išspręsti, jeigu valstybė grąžintų bažnyčiai priklausančias patalpas, tai — senoji mokykla priešais katedrą. Tik ten gyvena žmonės. O jiems iškeldinti į kitus butus vėlgi reikia lėšų. Taip pat ir su mažosios bažnytėlės nuosavybe: buvusioje klebonijoje gyvena žmonės. Karitiečiai labiau norėtų gauti bažnyčiai priklausiusį turtą, nes jis liktų visam laikui.

Kaip sako „Caritas" direktorius kun. S. Damašius, „devyniasdešimt procentų 'Caritas' darbo ant savo pečių tempia Angelė Raudienė, nors turi ir savo tiesioginį darbą. Kiek ji rūpinasi ir kiek širdies įdeda, man širdį suspaudžia: kad mes, kunigai, visi tokie būtume, taip kitų vargą užjaustume. Širdis džiaugiasi, kad turim tokių žmonių. O juk iš pradžių su baime laukėm: ar ateis kas pas mus..."

„Nenorėdama čia atėjau, bet dabar didelį džiaugsmą jaučiu, — sako Angelė. — Dažnai galvoju: kodėl? Vienas dalykas — mūsų bendruomenė — rinktiniai savo dvasia žmonės. Tai kas, kad mes seni, kad suvargę, kad dalis mūsų bedarbiai. Jeigu žmogus linkęs daryti gera, jis yra išskirtinis. Reikia 'Caritas' plėsti. Jeigu mums pavyktų ir parapijose sukurti bendruomenes, galėtų atsirasti daug tokių mažų bendruomenių. O bendruomenė Lietuvoje buvo išnykusi. Tik dar ne visi kunigai tai supranta, dar ne iš visų paramos gaunam.

...Po pamaldų, būdavo, iš bažnyčios kiekvienas eidavom savo keliu, prie savų rūpesčių. O dabar mes puolam vienas kitam į glėbį ir negalim išsiskirti. Savi žmonės tapom. Lietuvai buvo būdinga būti kartu — bendruomene. O jeigu dar galima padaryti kitam gera, tai jau dviguba laimė. Kiekvienas individualiai mes atpratome, nebedrįstame daryti gera: nueiti ir pasiūlyti kaimynui duonos. O kai eini Bažnyčios, „Carito" vardu, tampam reikšmingi — juk Bažnyčia Lietuvoje dar turi autoritetą.

„Caritas" — tai ne tik gauti ir išdalinti labdarą. „Caritas" reikalingas auginti dvasią. Mes susirinkome, kad kartu pabūtume. Kodėl, galvoju, žmonės po pamaldų neina namo? Kartu gera.

„Mano gyvenime atsirado kažkas nauja", — sako Angelė Raudienė.

Tai, ką dabar iš Angelės Raudienės lūpų išgirdo „Draugo" skaitytojai išeivijoje, jiems yra įprasta. Lietuvius Vakarų tremtyje visada jungė parapija ir rūpestis tėvynėje vargstančiais. Lietuvoje tai nauja. Duok Dieve, kad kiekvienoje parapijoje atsirastų tokių žmonių, kaip buvusi vokiečių kalbos mokytoja Angelė Raudienė ir jaunas kunigas Saulius Damašius.

Angelė Raudienė (iš kairės), 1997 m., tuomet dar Telšių katalikiškos mokyklos direktorė, su kitais Žemaitijos katalikiškų mokyklų direktoriais — Odeta Šiauliene (Skuodas) ir Vytu Rutkausku (Rietavas).

Nuotr. **Antano Tumėno**

UNION TELECARD ALLIANCE, LLC
Didžiausia telefono pokalbių kortelių platintoja

MES ESAME GIRDIMI per atstumą; MES MATOMI iš tolo!!!

RYTŲ EUROPOS TELEFONO POKALBIŲ KORTELĖ
THE EASTERN EUROPEAN CALLING CARD

Pasiteiraukite krautuvėse $5, $10, $20 vertės Rytų Europos telefono kortelių

Lietuva - 22.0¢ Latvija - 22.7¢ Rusija - 12.5¢ Ukraina - 14.2¢ Lenkija - 14.2¢

- **Nėra prisijungimo mokesčio**
- Likusių minučių laikas neapmokamas (no minute rounding)
- Nėra užimtumo signalo
- Rusiškai ir lenkiškai kalbantys patarnautojai

- **Prieinama naudojant 800 numerius**
- Puikus patarnavimas
- Geriausios kokybės sujungimas
- Žemiausios kainos

		$5	$10	$20			$5	$10	$20			$5	$10	$20
Country	Retail	Min.	Min.	Min.	Country	Retail	Min.	Min.	Min.	Country	Retail	Min.	Min.	Min.
Albania	$0.181	27	55	110	Greece	$0.125	40	80	160	Russia	$0.125	40	80	160
Armenia	$0.263	19	38	76	Hungary	$0.142	35	70	140	Russia,Moscow	$0.057	87	175	350
Azerbaijan	$0.278	17	35	71	Israel	$0.083	60	120	240	Russia,St. Petersburg	$0.083	60	120	240
Belarus	$0.263	19	38	76	Italy	$0.085	58	117	235	Slovakia	$0.200	25	50	100
Bosnia & Herzegovina	$0.200	25	50	100	Kazakhstan	$0.200	25	50	100	Slovenia	$0.181	27	55	110
Bulgaria	$0.166	30	60	120	Kyrgystan	$0.277	18	36	72	Tajikistan	$0.250	20	40	80
Canada	$0.083	60	120	240	Latvia	$0.227	22	44	88	Turkey	$0.181	27	55	110
Croatia	$0.238	21	42	84	Lithuania	$0.220	22	45	90	Turkmenistan	$0.312	16	32	64
Czech Republic	$0.166	30	60	120	Macedonia	$0.238	21	42	84	Ukraine	$0.142	35	70	140
Estonia	$0.153	32	65	130	Moldova	$0.217	23	46	92	United Kingdom	$0.085	58	117	235
France	$0.085	58	117	235	Poland	$0.142	35	70	140	USA	$0.083	60	120	240
Georgia	$0.200	25	50	100	Romania	$0.200	25	50	100	Uzbekistan	$0.138	36	72	144
Germany	$0.085	58	117	235	Romania,Bucharest	$0.153	32	65	130	Yugoslavia	$0.181	27	55	110

Tapti šios kortelės platintoju skambinkit **1-800-409-0819 ext. 121** (minimum užsakymas 500 dol).

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

SUSIRŪPINKIME MŪSŲ MARQUETTE PARKO PARAPIJA

Maždaug prieš 20 metų džiaugėmės Čikagos gražumu, švarumu, tvarkingumu ir visų gera nuotaika. Taip pat džiaugėmės bažnyčių gausumu ir gražumu. Viena didžiausių ir gražiausių bažnyčių yra Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčia Marquette Parke. Sekmadieniais džiaugdavomės jos gražiomis lietuviškomis pamaldomis, choro giesmėmis ir visa bažnyčios išvaizda. Neilgai teko taip džiaugtis, nes pradėjo mažesnes bažnyčias uždarinėti ir mus paėmė baimė.

Maždaug prieš 15 m. klebonui Antanui Zakarauskui išėjus į užtarnautą poilsį, netekome lietuvio klebono. Parapijiečiai labai susirūpino ir pradėjom veikti įvairiais būdais. Pagaliau gavome gerą, malonų, sąžiningą kun. kleboną Joną Kuzinską, kurį visi labai mylėjo, o ypač lietuviai, nes buvo didelis patriotas. Nors gimęs Amerikoje, bet gražiai kalbėjo lietuviškai.

Bet po 9 metų klebonas išėjo į pensiją. Čia ir vėl ta pati bėda. Ilgokai ieškojom, pagaliau pasakė, kad gavome lietuvį kunigą Mykolą Yakaitį. Pasirodo, kad iš pavardės lietuvis, bet lietuviškai moka vos kelis žodžius. Ir čia radome išeitį: iš Lietuvos kunigas atvažiavo studijuoti ir pagelbėti klebonui. Mat klebonas M. Yakaitis turi ir kitą parapiją Šv. Barboros.

Studijuojantis kun. Rimantas Gudelis greitai baigs studijas ir išvažiuos į Lietuvą, o gal ir čia į kitą parapiją klebono pareigom. Klebonas M. Yakaitis mažai laikosi šioje parapijoje, mažai domisi parapijos reikalais. Yra ir daug daugiau bėdų, kurių nenoriu viešai aiškinti.

Jeigu dar nenutautome, norim Dievą garbinti savo gimtąja kalba, taigi imkimės greitos reakcijos. Kitaip prarasim parapiją. Manau, kad daug parapijiečių nežino, kas čia dedasi. Taigi susirūpinkime.

Ant. Repšienė
Chicago, IL

DĖKOJAME!

„Draugas", jau 50 metų manę tėvų ir dabar mano šeimos spaudos draugas, nors paskutiniuoju laiku kai kurios laidos ateina tik po dviejų ar daugiau savaičių, yra visada laukiamas. Nežeminant kitų laidų, man trečiadienių laida su „Skautybės keliu", o mano vyrui, visą gyvenimą sportavusiam, penktadienių sporto laida, yra juo labiau laukiamos.

Š.m. gegužės 10 dienos laida taip įdomiai ir maloniai priminė, kad „Skautybės kelias" švenčia jau 50-sius metus, kurių 36 metai yra Jūsų skautybei atsidavimo ir sielos stiprybės pasekmė.

Hamiltone, Kanadoje, „Šatrijos Raganos" skautininkių būrelio ir, tikiuosi kad man tai leista, Hamiltono „Širvintos-Nemuno" tunto vardu sveikiname „Draugą" „Skautybės kelio" 50-čio proga, o Jūms, miela sese, dėkojame už tą Jūsų pasiaukojimą ir pastangas jau 36 metus ją redaguojant ir linkime tolimesnės sėkmės, sveikatos ir ištvermės mums ir toliau tiekti tą džiaugsmą ir malonumą skaityti „Skautybės kelią".

v.s. Regina Bagdonienė
Hamilton, Ont, Canada

NEKALTINKIME VISŲ NAUJŲJŲ ATEIVIŲ

Regina Gasparonienė aprašydama š.m. gegužės 18 d. „Drauge", Los Angeles įvykusius Vasario 16 ir Kovo 11 dienos minėjimus, sielojasi dėl mums visiems jau žinomų faktų apie naujuosius lietuvius, kurie dar nesilanko mūsų renginiuose.

R. Gasparonienė klausia: „Kur yra tie, jauni ir stiprūs, patogiai, su 'žaliomis' kortelėmis emigravę tautiečiai? Ne vieno iš tokių šeimų vaikai apleidę šeštadieninę lituanistinę mokyklą..."

Čia norėtųsi R. Gasparonienės paklausti, koks skaičius yra tų patogiai su „žaliom kortelėm" emigravusių tautiečių? Jeigu ji atidžiau paskaitytų lietuvių išeivijos spaudą, tai ji sužinotų, kad dauguma tų naujai atvykusių ateivių dar daug „žalių kortelių" neturi. Jie gyvena su laikinais leidimais, legaliai ar nelegaliai, džiaugdamiesi susiradę bet kokį darbą.

Patarčiau R. Gasparonienei nueiti į Los Angeles šeštadieninę lituanistinę mokyklą. Šios mokyklos vadovė M. Sandanavičiūtė jai pasakys tikrą skaičių lietuviukų, kurie atvažiavę iš Lietuvos lanko šią mokyklą.

Turėkime kantrybės, šis naujasis prieauglis mūsų neapvils ir, laikui bėgant, pakeis mūsų senimą. Šia proga patarčiau visiems Los Angeles lietuviams remti šią lituanistinę mokyklą nuolatinėmis savo aukomis. Išmirus senajai kartai, mus pakeis ne čia gimusių lietuvių vaikai, bet tie dabar vargstantieji tautiečiai, atvažiavę iš Lietuvos.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

LIETUVOS KELIAS Į ES NEIŠVENGIAMAS

Visi didieji pasikeitimai, kaip Sovietų Sąjungos suirimas, įtakoja tolimesnį istorijos vyksmą. Europos Sąjungos 11 narių įvedė euro valiutą, o likusieji 4 nariai rengiasi įvesti šią valiutą. O su Europos Sąjunga susijusios valstybės yra Norvegija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Čekija, Slovakija, Vengrija, Slovėnija, Kroatija, Bosnija, Hercegovina. Anksčiau ar vėliau jos įstos į Europos Sąjungą ir sukurs didžiausią pasaulio ekonominę sistemą.

Artėjant Lietuvos Seimo rinkimams, girdėti įvairių balsų prieš ir už įstojimą į Europos Sąjungą. Čia yra labai svarbi vyresnio ir protingesnio Valdo Adamkaus nuomonė už Europos Sąjungą. Rusijos pasaulinė hegemonija yra amžinai praėjusi. Pokomunistinės valstybės laikui bėgant nusivils Rusija ir pasuks Europos Sąjungos linkme. Šis amžius bus Naujos Europos sutvirtėjimas po praeito amžiaus karų ir nesutarimų. Tad pagrindinis uždavinys Lietuvai yra, kaip ir kada įstoti į Europos Sąjungą.

Saulius Šimoliūnas
Detroit, MI

KAS KĄ PUOLA

Gaila, kad Bronius Nainys, rašydamas „Drauge" (05.11) „Kita gaida apie NATO", neturėjo progos paskaityti prieš tai vieną dieną anksčiau išspausdinto tame pačiame laikraštyje A. V. Škiudaitės straipsnio „Patriotai pralaimi propagandinį karą".

Atrodo, jis pakliuvo į Lietuvai nieko gero nelinkinčių politikų pinkles, sumaišant savo krašto apsaugos ir NATO karinio pasiruošimo problemas.

Tiesiogiai pulti savo kareivėlius, kaip rašo minėta autorė, „apdainuotus mūsų dainose, legendose", padėjusius tiek daug aukų ant tėvynės laisvės aukuro, būtų nepatogu. Žymiai patogiau tą daryti, įvedant tą šaltą terminą NATO ir tuo pačiu netiesiogiai visą krašto apsaugos sistemą.

Įdomu ar „Draugo" redakcija sąmoningai išspausdino Broniaus Nainio straipsnį vieną dieną prieš A. V. Škiudaitės, ar tas tik įvyko atsitiktinai. Reikia manyti, jog straipsnio „Kita gaida apie NATO" autorius po to nesijaučia labai patogiai ir ateityje netiesioginiai nerems tų, kurie nelinki Lietuvai nieko gero.

Kiekvienų pastanga padėti savam vargstančiam kraštui turėtų būti sveikinama, o ne niekinama. Visi dirbantieji, tiek JAV, tiek Kanados Lietuvių Bendruomenėse, tą daro grynai iš pasiaukojimo savam kraštui.

Mikas Jurgaitis
Venice, FL

*** Minint Kariuomenės ir visuomenės dieną,** trečiadienį buvo surengta šventė Vidaus reikalų ministerijos vidaus tarnybos Kaune įsikūrusiame I pulke. Ta proga iškilmingos rikiuotės metu prisiekė 130 jaunųjų karių. Pulko mokymo centre surengta atvirų durų diena. Svečiams pulko auklėtiniai demonstravo parodomąją programą, buvo galima apžiūrėti karinę techniką bei ginkluotę. Šventės dalyviai aplankė pulko muziejų, vaišinosi kareiviška koše, klausėsi karių koncerto. (Elta)

* **Beveik šimtas architektų, fotomenininkų,** kinematografininkų, kompozitorių, rašytojų, tautodailininkų pareiškė pritariantys Lietuvos narystei NATO. Lietuvos menininkų pareiškimą penktadienį išplatino Piliečių chartijos atsakingasis sekretorius Eugenijus Ignatavičius. Pareiškime teigiama, jog puoselėdama savo kultūrą, „mūsų valstybė tikisi, kad tasai unikalus tautos turtas visai Europai liks savita jos kultūros dalimi". „Šią galimybę gali laiduoti tik bendras Vidurio ir Rytų Europos valstybių saugumas. Jau veikianti NATO struktūra gali ir turėtų būti suvokiama kaip mūsų valstybės atrama ir saugumo pamatas. Tai svarbu ir kultūrinio tapatumo išsaugojimui", teigiama pareiškime. (BNS)

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

LIETUVIŲ FONDAS / LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

14911 127th Street • Lemont, IL 60439 • (630) 257-1616
Fax (630) 257-1647

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

2000 m. sausio mėn.

2x$5 Alšėnas Stasys ir Estera, $105; Jankienė Liuda atm. įn.: Vosylius Antanas, $110.

1x$10 Zaviskas Stanislovas atm. įn.: Zaviskas Leontina, $160.

1x$15 Kazlauskas Vincas (miręs) ir Valerija, $615.

5x$20 Matekūnas Juozas ir Adelė atm. įn: Butkūnas Andrius, $835; Petraitis Petras, $20; Selenis Vladas atm.: Selenienė Bronė, $880; Tuskenis Antanas ir Apolonija, $135; Zailskas Antanas ir Teodora, $1,205.

4x$25 Juška Juozas atm.: JAV LB Palm Beach apylinkė, $125; Labanauskas Povilas atm.: JAV LB Palm Beach apylinkė, $125; Mažeikienė Valentina atm.: JAV LB Palm Beach apylinkė, $1,205; Railaitė Neringa, $580.

1x$35 Statkus kun. Eduardas atm. įn.: JAV LB Grand Rapids apylinkė, $35.

5x$50 Harmon dr. Danutė, $200; Jasulionis Vladas, $150; Kučiauskai Igoris ir Kunigunda, $2,050; Laniauskas Rimantas J., $450; Stašaitis Juozas (miręs) ir Zofija, $520.

9x$100 Braune Janina: įm. Marijona Kušlikis, $100; Drunga Mykolas, $200; JAV LB Daytona Beach apylinkė, $500; Pellett Judy, $375; Račkauskas Pranas (miręs) ir Eugenija, $700; Skučas pulkininkas leitenantas Donatas ir dr. Gina A., $100; Valiukėnas Mečys atm.: Juškėnas Leokadija, $200; Varneckas Vitalis atm. įn.: Pellett Judy, $400; Vitas dr. Robertas ir Gaile, $700.

2x$200 Puzinas dail. Povilas atm. įn.: Puzinas Austra, $1,950; Sapetka Kazimieras atm.: Sapetka Helen A., $12,765.

1x235 Balčiūnienė Elena atm.: Liutermoza Ona $50, JAV LB Auksinio Kranto apylinkė $25, Lizaitis J. ir V. $25, Liutermoza John $25 ir 6 kt. asmenys, $2,330.

1x1,000 „X", $29,000.

1x$164,931.51 Mineika Stasys, testamentinis palikimas, $164,931.51.

Iš viso $167,986.51.

2000 m. vasario mėn.

1x$15 Mikaliukas Stasys atm. įn.: Mikaliukas Stefanija, $165.

1x$30 Vaičys Jonas ir Elena (mirusi), $400.

1x$50 Galdikas Valentinas atm. įn.: Galdikas Sofija, $750.

1x$85 Ribinskas Jurgis atm.: Rugienius Vitas ir Jurina $50, Rugienius Algis ir Liūda, $25 ir 1 kt. asmuo, $1,095.

4x$100 Jeneckas Juozas (miręs) ir Elena, $330; Karaška Narimantas ir Ona, $700, Pačkauskienė Leokadija, $900; Snarskis Bronius atm.: Snarskis Regina, $600.

1x$200 Apekis Vytautas ir Aneld, $2,000.

1x$1,825 Kučėnienė Dalia atm.: Nelson Kenneth ir Nijolė $150, Kelertienė Violeta $70; po $100 Baras Stasys ir Elena, Bertulytė Bray Ina, Klimas Antanas ir Dana, Lesniauskas dr. Viktoras ir Teresė, Sawal Sid, Vilutis Antanas ir Birutė, po $50 Connolly John, Regina ir Bagdonas Paulius, Džiugas Stasys ir Sofija, Elsbergas Dana, Foti Franco ir Silvia, Kaunas dr. F.V. ir Vanda, Mikalunas Ed ir Laura, Misiun Antanina, Razma dr. Antanas ir Alė, Tamulis Arvydas ir Audronė, Venclova Liudas ir Rita; $40 Daukus Feliksas ir Rūta, po $30 Kleiza Vaclovas ir Asta, Lintakas J. ir B., Paliulionis Jurgis, Polikaitis Darius ir Lidija, po $25 Balzaras Kostė, Briedis Juozas ir Birutė, Buczek Lester ir Nora, Gaižutis Jeronimas ir šeima, Jakševičius Janina, Končius Juozas ir Giedrė, Meškauskas Marija, Šlenys Liudas ir Dalia ir 10 kt. asmenų, $4,225.

Iš viso $2,605.

Lietuvių fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 2000 m.II.29 — 10,052,612 dol.

Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą 6,681,673 dol. Palikimais gauta 5,132,688dol.

Padarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A-NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION. Visi remkime Lietuvių fondą, nes Lietuvių fondas remia lietuvybę.

A. † A.

KONSTANCIJA ORENTIENĖ

Mirė 2000 m. gegužės 30 d., 5 val. vakaro, sulaukusi 93 metų.

Gimė Lietuvoje, Marijampolės apskrityje. Gyveno Kaune. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: duktė Dalia ir jos vyras Allan Leclair; dukterėčia Birutė Biskienė ir giminaičiai Lietuvoje.

Velionė pašarvota šeštadienį, birželio 3 d. nuo 9 iki 9:30 val. ryto Šv. Antano bažnyčioje, Cicero, IL. Po šv. Mišių už jos sielą 9:30 val. ryto, laidotuvės privačios.

Nuliūdę: duktė su šeima.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A. † A.

Kardinolui VINCENTUI SLADKEVIČIUI

atsisveikinus šioje žemiškoje kelionėje, Šiaurės Amerikos ateitininkai reiškia gilią užuojautą giminėms, artimiesiems, Lietuvos katalikams ir lietuvių tautai. Tamsiame mūsų pasaulio ir mūsų tautos šaltų konfrontacijų laikmetyje, kardinolas Lietuvių Katalikų Bažnyčios kronikos pavidale atnešė visiems kibirkštį šviesos. Jo šviesi sąmonė ir gili dvasia paliks mūsų širdyse.

Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba

A. † A.

JONUI DAINAUSKUI

mirus, sūnui dr. JONUI DAINAUSKUI ir jo šeimai bei giminėms reiškiu gilią užuojautą.

Dr. Milda Budrienė

Vydūno fondo tarybos nariui, Akademinio Skautų sąjūdžio ir Korp! Vytis pirmūnui bei garbės nariui

A. † A.

JONUI DAINAUSKUI

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame filisterius dr. RIMĄ ir JŪRATĘ DAINAUSKUS bei kitus gimines ir artimuosius.

Vydūno fondo taryba ir valdyba

Jaunystės dienų šeimos draugui

A. † A.

STANISLOVUI ŠVABUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiu sūnus VIRGINIJŲ ir EIMUTĮ.

Vanda Stašaitienė Mickuvienė

St. Pete Beach, Florida

A. † A.

MARIJAI MICKEVIČIENEI

Amžinybėn iškeliavus, sūnums —ADOMUI, TADUI, STASIUI, ANDRIUI, VYTAUTUI, dukrai GRAŽINAI, jų šeimoms ir artimiesiems reiškiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

Vladė ir Gediminas Lapėnai

Aušra ir Edvardas Kaminskai

A. † A.

KUNIGUNDAI KUČIAUSKIENEI

Dievo pašauktai į Amžinuosius Namus, skaudžioje netektyje likusį vyrą IGORĮ su šeima užjaučia buvę jaunų dienų draugai, bendrakeleiviai į Ingolstadt, Bavaria.

Viktorija Karaitienė

Genovaitė ir Kazys Maldėnai

Ona Toliušienė

Birutė ir Stasys Židoniai

Eleonora ir Henrikas Židoniai

Chicago, IL

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ"
„DRAUGĄ" atminkime savo testamente

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

XI Lietuvių tautinių šokių šventės ir jos renginių bilietų užsakymai, rengimo komiteto gauti po birželio 1 d., nebus užsakytojams siuntinėjami paštu. Užsakytus bilietus reikės atsiimti asmeniškai Regal Constellation viešbutyje (900 Dixon Road, Etobicoke, Ontario) prie informacijos stalo, kuris pradės veikti birželio 30 d. 12 val.

Tėvo diena Pasaulio lietuvių centre Lemonte bus minima birželio 18 d., sekmadienį.

Penkios jaunosios debiutantės Rasa Elena Milo, Briana Dargis Ranney, Adelė Ročytė, Meghan Darr Rudmin ir Stefanie Aldona Utz bus pristatytos Čikagos lietuvių moterų klubo tradiciniame „Gintaro" pokylyje, kuris ruošiamas birželio 18 d., sekmadienį Martinique salėje (2500 W. 94th Place, Evergreen Park). Pokylio pradžia – 5 val.v., debiutančių pristatymas – 6 val.v., po to – pietūs ir programa. Šokiams gros Ričardas Sokas su muzikantais. Norėdami užsisakyti vietas, iki birželio 9 d. skambinkite tel. 773-582-3820.

JAV LB Waukegan/Lake County apylinkės metinė gegužinė ruošiama liepos 23 d., sekmadienį, Wauconda, IL, Lakewood Forest Preserve Shelter C. Pradžia – 12 val.

Tauragės lietuvių klubas rengia linksmą gegužinę birželio 4 d., sekmadienį, 12 val. Šaulių namuose. Visi kviečiami ir laukiami.

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus aukojamos šeštadienį, birželio 3 d., 9:30 val. r. seselių motiniškame name, 2601 West Marquette Road, Chicago, Mišias aukos Nekalčiausios Motinos Marijos Prasidėjimo (Immaculate Conception) parapijos administratorius, kunigas Thomas Koys. Kviečiame visus dalyvauti!

Linksmą gegužinę birželio 4 d., sekmadienį, 12 val. Šaulių namuose rengia Tauragės lietuvių klubas. Visi kviečiami ir laukiami.

Vytauto Didžiojo rinktinės šauliai rengia Jonines birželio 24 d., šeštadienį, Šaulių namuose. Pradžia – 4 val. v.

Tautinio jaunimo ansamblio „Grandis" koncertas ruošiamas birželio 17 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Dailininkas Algirdas ir Laima Trinkūnai, gyvenantys Lemonte, IL, Stasio Džiugo knygų fondui padovanojo Lietuvių enciklopediją anglų kalba, vertingų knygų ir kitų įvairių leidinių. Knygos bus pasiųstos Džiugo fondui, kuris yra Raseinių viešojoje bibliotekoje.

Įvairūs

Mokyklų, gimnazijų moksleiviai iš Ispanijos, Meksikos, Prancūzijos, Vokietijos, Tailando, Brazilijos, Japonijos ir Rusijos ruošiasi atvykti vieneriems mokslo metams į Ameriką studentų pasikeitimo programos kvietimu. Jie turėtų apsigyventi amerikiečių šeimose, lankyti mokyklą ir taip susipažinti su naujuoju kraštu. Šį pasikeitimą organizuoja nepelno siekianti organizacija "World Heritage", kuri ieško šeimų, sutinkančių priimti atvykėlius. Tėvai gali išsirinkti, pamatę moksleivių biografijas, nuotraukas, pareiškimus. Susidomėjusieji prašomi skambinti tel. 219-663-5660 arba 1-800-785-9040 ar aplankyti „Internetą" www.word-heritage. org.

Kas naujo

„Draugo" knygynėlyje

Adomas P. Jasas 1908 m. gimė JAV, prie Misisipės upės, po to su tėvais sugrįžo į Lietuvą, o po Antrojo pasaulinio karo vėl atsidūrė Amerikoje. Jau Lietuvoje A. Jasas pradėjo rašyti eilėraščius, juos spausdint, jis taip pat buvo lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas. „Draugo" spaustuvė išleido naują Adomo P. Jaso eilėraščių knygą „Būk palaimintas" (Eilėraščiai. II laida). Čia autorius rašo apie tėviškę, Nemuną, klajūno išgyvenimus, likimą, išlieja savo besikeičiančias nuotaikas, jausmus ir tėvynės ilgesį. Eilėraščių rinkinio pabaigoje autorius trumpai papasakoja ir savo gyvenimo istoriją. Knygos kaina – 10 dol., su persiuntimu – 13.95 dol.

Po sėkmingo „Traviatos" spektaklio gegužės 7 d. Morton mokyklos auditorijoje (iš kairės): solistas Kęstutis Alčauskis su čikagiečiais Giedre ir Juozu Končiais, ilgą laiką dirbusiais kartu su Čikagos lietuvių opera.
Nuotr. **E. Šulaičio**

Skelbimai

• **Amerikos Lietuvių radijas**, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį **7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903**, adresas: 4459 S.Francisco, Chicago, IL 60632.

Siuntiniai, pinigai į Lietuvą per TRANSPAK
Speciali nuolaida PINIGU persiuntimui
(Įstaiga „Draugo" pastate)
Tel. 1 773 838 1050

• **Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime** jums nuoširdžiai patarnaus, duodamas komiso nuolaidą, **Andrius Kurkulis, tel. 312-879-7751,** dirbąs su **First Albany Corp. Čikagoje.** Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. **1-888-879-7730.**

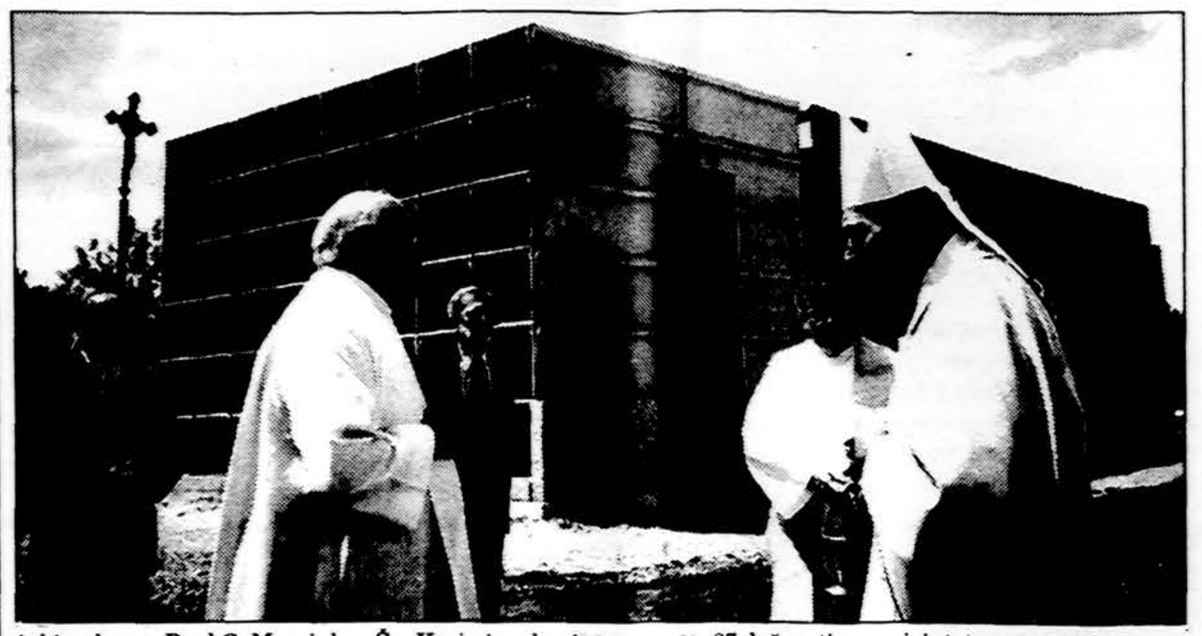

Arkivyskupas Paul C. Marcinkus Šv. Kazimiero kapinėse gegužės 27 d. šventino naujai statomą mauzoliejų.

MIRUSIŲJŲ PAGERBIMAS ŠV. KAZIMIERO KAPINĖSE

Mirusiųjų pagerbimo (Memorial Day) šventės dieną, gegužės 29-ąją, visose Čikagos ir apylinkių kapinėse (o jų yra 20) buvo suruoštos atitinkamos iškilmės, kurių pagrindą sudarė lauke laikomos šv. Mišios.

Mūsų tautiečiai gausiai rinkosi į jau beveik šimtmetį lietuvių gyvuojančias įsteigtas Šv. Kazimiero kapines. Esant gražiam ir šiltam orui, šiemet kapinėse lankytojų netrūko: jų matėsi kiek daugiau negu ankstesniais metais.

Jau nuo 10 val. ryto prie Šv. Kazimiero kapinių raštinės namo buvo susirinkę nemaža žmonių, kurie pusvalandį prieš pamaldas klausėsi Lietuvos Vyčių choro (o jam vadovavo energingasis dirigentas Faustas Strolia) atliekamų giesmių. Čia buvo giedamos senosios lietuvių liaudies giesmės ir šio krašto žmonių tarpe populiarūs religiniai kūriniai, skambėję lietuvių kalba. Kai kuriuose šių kūrinių solo giedojo ir žymusis Amerikos lietuvių solistas Algirdas Brazis.

Lietuvos Vyčių choras, kuriame matėsi nemaža Amerikoje gimusių dainininkų iš senosios išeivijos kartos (viso 35 žmonės), sugiedojo 16 kūrinių. Choras giedojo ir prasidėjus šv. Mišioms. Jie atliko liturginius kūrinius lietuviškai, tarp jų ir amerikiečių negiedamą „Tėve mūsų".

Pamaldas čia atnašavo arkivyskupas Paul C. Marcinkus, koncelebruojant Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos buvusiam klebonui, o dabar — Šventosios šeimos senelių prieglaudos Lemonte kapelionui kun. John A. Kuzinskui bei kitiems kunigams.

Pamokslą pasakė Cicero miestelyje gimęs ir ten užaugęs vienas iš žymiausiųjų lietuvių dvasininkų Amerikoje, buvęs Vatikano banko valdytojas, dabar išėjęs pensijon ir apsigyvenęs Arizonoje Paul C. Marcinkus. „Mes čia atėjome, norėdami pagerbti žmones, kurie čia palaidoti", — taip kalbėjo pamokslininkas. Jis prisiminė Kristaus kančią ir amžino gyvenimo pažadą tikintiesiems. Kalbėjo ir apie žuvusiuosius dėl šio krašto gerovės. „Jų pasiaukojimas yra Kristaus pasiaukojimo pavyzdys", — tvirtino kalbėtojas. Taip pat pamokslininkas kvietė mylėti vienas kitą, nes Kristus to pageidavo.

Šv. Mišių metu prabilo ir kazimierietė vienuolė Margarita, kuri vadovauja bylai, siekiant, kad Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Seselė Margarita kalbėjo lietuviškai ir po to plačiau — angliškai, paaiškindama reikalo svarbą. Tada arkivyskupas P. Marcinkus pašventino Motinai Marijai padarytą antkapį, kuris bus padėtas ant šiose kapinėse buvusio Motinos Marijos kapo (jos palaikai 1999 m. gegužės 6 d. buvo iškasti ir patalpinti Čikagos Šv. Kazimiero vienuolyno koplyčioje).

Pasibaigus pamaldoms, kuriose organizuotai dalyvavo lietuviai šauliai bei Kolumbo Vyčių grupė, buvo einama prie statomo mauzoliejaus, prie kurio išdygo skulptoriaus Ramojaus Mozoliausko prasmingi darbai. Čia vėl buvo meldžiamasi, o arkivyskupas P. C. Marcinkus apėjo pastatą. Taip pat jis tarė ir žodį šia proga.

Po apeigų aukštasis dvasininkas dar sveikinosi ir kalbėjosi su tikinčiaisiais, o užkalbintas lietuviškai, atsakinėjo jaunystėje išmokta savo tėvų kalba, kurią girdėjo savo šeimoje, o žinias praplėtė, besimokydamas ankstesniais laikais lietuviška dvasia pasižymėjusioje Šv. Antano parapijos mokykloje Cicero.

Paskutinė oficiali iškilmių dalis vyko prie Šv. Kazimiero lietuvių kapinių steigėjų paminklo. Čia vėl susirinko nemažas būrys mūsų tautiečių, o taip pat ir uniformuotų šaulių grupė.

Kalbėjo kun. John A. Kuzinskas, Šv. Kazimiero kapinių sklypų savininkų draugijos pirmininkė Birutė Matutienė, LR Katalikų federacijos ir ALTo pirmininkas advokatas Saulius Kuprys.

Kiek ilgesnę ir jautresnę kalbą pasakė Lietuvių pasauliečių teisėms Šv. Kazimiero kapinėse ginti komiteto pirmininkas Algis Regis. Kalbėtojas negailėjo gražių žodžių senosios ateivių kartos žmonėms, kurie atvykę į naują kraštą, Čikagoje ir apylinkėse įsteigė 12 lietuviškų parapijų, bažnyčių, mokyklų, nors jų daugumas patys buvo beraščiai. Jis teigė, jog nemokėjimas rašyti jų nežemino, nes anksčiau ir karaliai buvę beraščiais. „Jie mūsų tarpe yra ir bus amžinai gyvi, nes jie mums paliko neištrinamą testamentą", — sakė A. Regis.

Kalbėtojas pagyrė ir Lietuvos Vyčių chorą ir vadovą F. Streolią, nes jis savo giesmėmis anksčiau vykusioms šv. Mišioms suteikė lietuvišką dvasią. Įvertinant Lietuvos Vyčių choro nuopelnus, jo atstovai Robert Martin ir Sabina Henson buvo pakviesti prie Kapinių steigėjų paminklo padėti vainiką. Buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, o taip pat ir „Marija, Marija".

Po šių viešų apeigų dar ilgai pirmadienio popietę būriavosi mūsų tautiečiai prie savo šeimų kapų, atiduodami pagarbą žemės kelionę užbaigusiems artimiesiems. O tokių čia yra ne vienas tūkstantis.

Reikia paminėti, kad kai kurie mūsų tautiečiai, turintys čia savo šeimų kapus, apgailestavo, jog iš kapinių pavadinimo jau galutinai išbrauktas žodis „Lithuanian".

Edvardas Šulaitis

Procesija prieš šv. Mišias šv. Kazimiero kapinėse.
Visos šio straipsnio nuotraukos – Edvardo Šulaičio

Šventinant Motinai Marijai Kaupaitei skirtą paminklinį antkapį.

Šv. Kazimiero kapinėse giedojo Lietuvos Vyčių choras, diriguojamas F. Strolios, ir solistas A. Brazis.

KNYGOS SUTIKTUVĖS PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE

Džiaugiamės kiekviena naujai pasirodžiusia lietuviška knyga. Gegužės 28 d., tuoj po šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, susirinkome į PLC didžiąją salę. Salėje stalai buvo papuošti gėlėmis, o prie kavos — namie kepti pyragaičiai, nes šiandien nevisai paprastas suėjimas pasikalbėti ir išgerti kavos puodelį. Šiandien — naujos lietuviškos knygos sutiktuvės.

Popietę pradėjo PLC renginių komiteto pirmininkė Bronė Nainienė. Šiandien norime pasidžiaugti nauja tapybos ir eilėraščių knyga „Baltoji paukštė" ir arčiau susipažinti su knygos autore Irena Norkaitytė-Gelažiene. Knygoje skaitome žodžius;

„Einu ir vis klumpu,
Ir vėl, kaip ta pavasario žolė,
Į saulę aš rankas iškėlus,
Maldauju — ateik, atleisk, mylėk".

Man labai malonu kalbėti apie šios knygos autorę, mes daug metų bendraujame ir dirbame kartu. Irena visada labai maloni, draugiška ir darbšti.

Įdomu pažvelgti, kas suformavo jos kai kuriuos polinkius ir kas paskatino viena ar kita forma reikšti savo mintis, jausmus. Kaip Irena sako, labai daug įtakos jai padarė jos motina. Ji labai mėgo klausytis mamos skaitomų eilėraščių, net bandė juos deklamuoti. Labai giliai įstrigo mamos jautrumas ne tik savo šeimai, bet ir artimui, o iš tėvelio paveldėjo pareigos jausmą.

Lankydama gimnaziją J. Gelažienė priklausė literatų būreliui, ten ir pradėjo rašyti eiles, reikšti savo jausmus. Nepaprastai graži gyvenamoji aplinka — beržai, kaštonai, alėjos su žydinčiais alyvų ir jazminų krūmais pažadino ir paskatino ją tapyti.

Baigusi gimnaziją I. Gelažienė norėjo įsigyti profesiją, pradėjo studijuoti odontologiją, kurios neteko baigti, nes karas ir tremtis viską sutrukdė.

Atvykusi į Ameriką, ji tik labai mažą dalelę savo polinkių menui ir kūrybai galėjo įgyvendinti. Po kasdieninio darbo dešimtį metų vakarais Irena lankė seselės Mercedes vedamas piešimo — tapybos pamokas, o kiek vėliau — dailininko P. Kaupo tapybos studiją. Žinias dar gilino ir Daley kolegijoje. Dabar savo laisvą laiką skiria tapybai ir rašymui.

Skaitome jos parašytas eiles ir gėrimės, kad paprastuose žodžiuose glūdi gyvenimo prasmės pilnatvė. Galime įžvelgti saulės spindulėlį, džiaugtis juo ir dalintis tuo jausmu su kitais. Irenai linkiu ir toliau kurti ir tapyti paveikslus. Tai toks mano trumpas supažindinimas su autore. Knygos įvertinimą padarys šios srities specialistai.

Gražiai, jautriais žodžiais mamą sveikino dukrelė Diana Kizlauskienė ir visos šeimos vardu įteikė gėlių puokštę. Autorę sveikino Pal. Jurgio Matulaičio misijos kapelionas Algirdas Paliokas, Lietuvos dukterų vardu sveikino Joana Krutulienė.

Iš naujos knygos labai jautriai jos eiles paskaitė Irena Kazlauskienė. Dukrelė prasitarė, kad šiandien mamos gimtadienis, tai visi sugiedojome jai „Ilgiausių metų".

PLC moterų dainos ansamblis, vadovaujamas muz. Stasės Jagminienės, padainavo keletą dainų. Stasė Jagminienė parinko vieną eilėraštį iš šios naujos knygos, sukūrė muziką, o dainininkės labai gražiai padainavo. Dainoms smuiku pritarė muz. Herkulis Strolia. Dainos vienetą sudaro: Irena Boreišienė, Regina Sabaliūnienė, Maryti Ruzgienė, Irena Galinienė, Agutė Tiškuvienė, Zita Dapkienė, Bronė Abromauskienė. Akordeonu pritarė vadovė Stasė Jagminienė, smuiku palydėjo Herkulis Strolia.

Pabaigai padėkos žodį tarė autorė. Dėkojo PLC renginių komitetui už šios knygos sutiktuvių sugalvojimą ir surengimą, dėkojo Marytei Saliklienei ir visiems čia susirinkusiems už pagalbą.

Nuoširdžią padėką Irena išreiškė dailininkui Petrui Aleksai, nes jis ją paskatino išleisti šią knygą. P. Aleksa ir paruošė „Baltąją paukštę" spaudai.

Knyga „Baltoji paukštė" išleista labai gražiai, įdomūs eilėraščiai žmogui einančiam šio gyvenimo keliais.

Salėje dar ilgai skambėjo mūsų gražiosios lietuviškos dainos.

Bronė Nainienė

I. Norkaitytės-Gelažienės piešinių ir eilėraščių knygelė „Baltoji paukštė" „Draugo" knygyne kainuoja 10 dol., su persiuntimu – 13.95 dol.